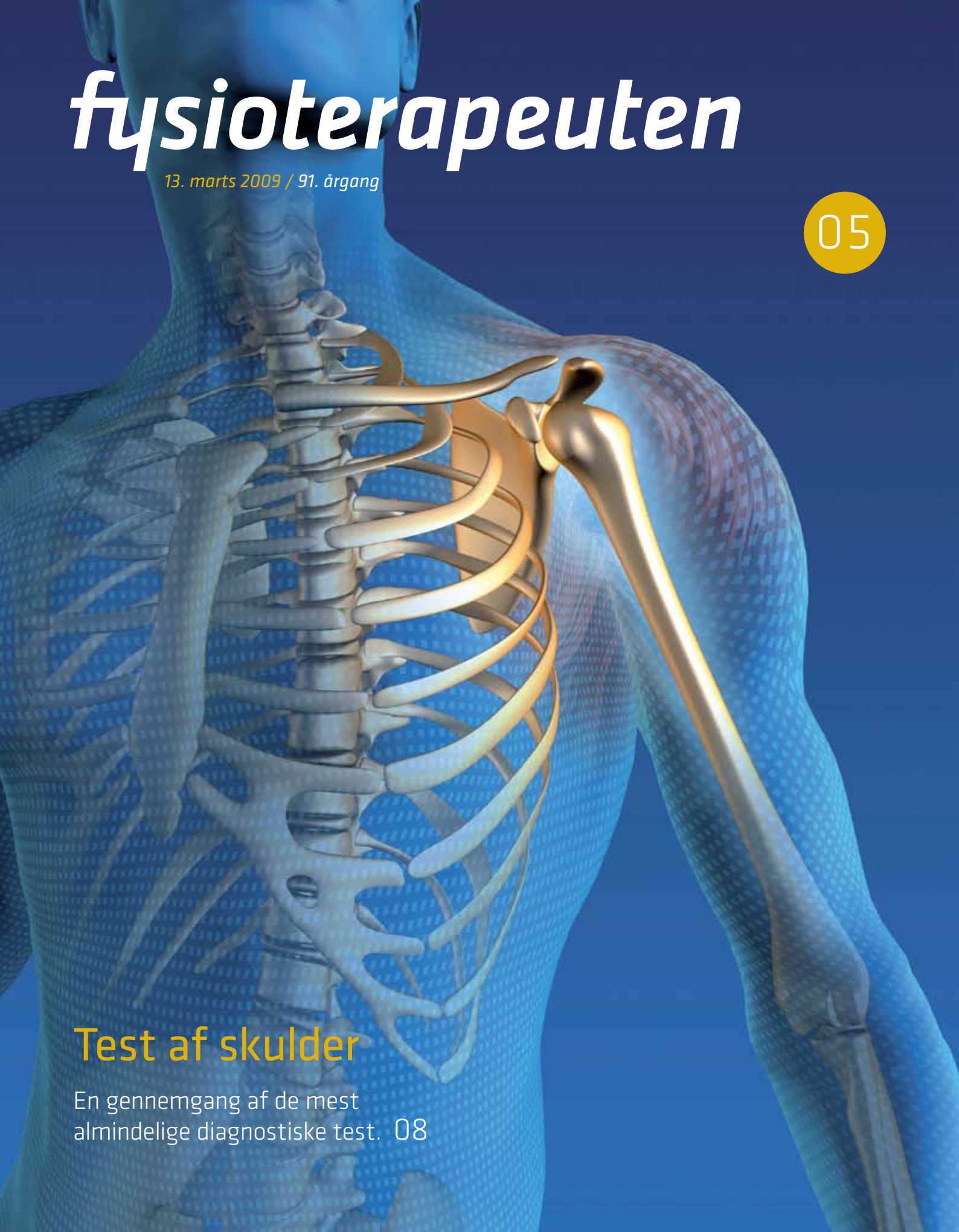

fysioterapeuten

An anatomical illustration of a human torso and arm. The skin is a translucent blue mesh. Overlaid on this is a golden, glowing skeletal structure, showing the spine, ribs, and the bones of the right arm (humerus, radius, and ulna). The background is a solid dark blue.

13. marts 2009 / 91. årgang

05

Test af skulder

En gennemgang af de mest almindelige diagnostiske test. 08

Danske Fysioterapeuter
Nørre Voldgade 90
1358 København K

Telefon 33 41 46 20
Mail: redaktionen@fysio.dk
www.fysio.dk

Redaktion:
Kommunikationschef
Mikael Mølgaard, ansv.red.
mm@fysio.dk
Faglig redaktør Vibeke Pilmark
vp@fysio.dk
Redaktionschef Anne Guldager
ag@fysio.dk
Sekretær Jonna Søgaard Harup
jsh@fysio.dk

Annoncer:
Panorama Media
Telefon: 70 10 35 33
info@panoramamedia.dk
www.panoramamedia.dk

Kontrolleret oplag 10.608
Kontrolleret af FMK i perioden
1. juli 2007 - 30. juni 2008

91. årgang.

Layout: Woer I Gregorius
Tryk: Elbo Grafisk A/S

Redaktionspanel:
Kristian Thorborg
Martin B. Josefsen
Vibeke Grandt
Marianne Telling
Mark Theilmann
Gitte Arnbjerg
Birte Tamberg

ISSN 1601-1465

Forside: Istock

Bedre vejledning om træning af børn

Børn bliver alt for tit kastebold mellem forskellige kommunale forvaltninger, fordi der ikke er sammenhæng mellem lovgivningen på sundheds-,

social- og undervisningsområdet. Børn får sjældent længerevarende vedligeholdelsestræning. Og børn i skolealderen får ofte dårligere tilbud end førskolebørn. Det er nogle af de problemer, som fysioterapeuter og ergoterapeuter står med i forhold til træning af børn med nedsat funktionsevne. Danske Fysioterapeuter og Ergoterapeutforeningen har i et brev til de tre ministerier, der deler ansvaret for den uklare lovgivning, som giver mange af problemerne, pointeret, at der er behov for en fælles vejledning for træning af børn. En vejledning, der kan lede kommunerne på rette vej og give terapeuter og børnefamilier klar besked om, hvilke træningstilbud børnene har krav på.

Heldigvis har ministerierne valgt at lytte til os. I et svar fra velfærdsminister Karen Jespersen hedder det: "Undervisningsministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Velfærdsministeriet er opmærksomme på de problemstillinger, som bl.a. Danske Fysioterapeuter og Ergoterapeutforeningen har givet udtryk for i forhold til den nuværende vejledning".

Ministeren lover i brevet, at vejledningen vil blive ændret, og at den vil få udvidet de afsnit, der handler om børn. Efterfølgende har de to foreninger været til møde med ministerierne, hvor vi har præsenteret en række eksempler på, hvad konsekvenserne af de nuværende tilstande er for børnene og deres familier.

Vi vil selvfølgelig følge arbejdet med den nye vejledning nøje. Min forventning er, at klarere retningslinjer kommer til at betyde, at flere børn får den rette udredning, behandling og træning. At vejledningen kan medvirke til at lukke de huller, som kommunalreformen har givet, og at den kan hjælpe kommunerne til at finde deres ben og opbygge den nødvendige faglige ekspertise til at kunne løse træningsopgaven på kvalificeret vis.

Børn får sjældent længerevarende vedligeholdelsestræning. Og børn i skolealderen får ofte dårligere tilbud end førskolebørn.

Dermed også sagt, at vejledningen er et stort skridt i den rigtige retning, om end den ikke løser alle problemer på området. For vi ved fra de tilbagemeldinger, vi får fra terapeuter og børnefamilier, at en del kommuner tilsyneladende administrerer med økonomien som vigtigste parameter. Men også her kan den nye vejledning forhåbentlig medvirke til at klargøre, hvilke kommuner der sætter økonomi over faglighed og dermed risikerer at bevæge sig på kanten af loven.

Johnny Kuhr
Formand for Danske Fysioterapeuter

Fysioterapeut Mogens Dam gennemgår de mest almindelige diagnostiske test.

08

Skanning giver en 3D-opfattelse af anatomen. Det første hold fysioterapeuter har gennemført efteruddannelsen i muskuloskeletal ultralydskanning.

24

Med udgangspunkt i den foreliggende evidens gives der i artiklen anbefalinger til den fysioterapeutiske intervention i forbindelse med lumbal diskusprolaps-operation.

16

Foto: Istock

Danske Fysioterapeuter står bag projekt om palliativ behandling til kronisk syge zambianere.

19

Fedt forynger

Amerikanske forskere har vist, at fedt får folk til at se yngre ud. I hvert fald, hvis man kun ser på ansigtet, hvilket de pågældende forskere har gjort. Projektet er et såkaldt tvillingeprojekt, hvor forskerne har studeret fotografier af 186 par enæggede tvillinger. Enæggede tvillinger har identiske gener, så forklaringen på forskelle i forhold til, hvor gamle de ser ud, skal findes i livsstilen og kan for eksempel handle om rygning eller overdreven solbadning. Men altså også om vægt; så snart forskellen i tvillingernes BMI var på mindst fire, havde det stor indflydelse på tvillingernes anslåede alder. For tvillinger under 40 år gjaldt, at tvillingen med lavest BMI så yngst ud, men var tvillingerne over 40 år, var det lige omvendt, og der er derfor ikke nødvendigvis grund til at begræde, hvis der ryger et par kilo på med alderen. Forskerne var desuden overraskede over at finde ud af, at det at leve alene ikke ælder. Ifølge forskerne er det bedre for udseendet at være enlig end at være i et dårligt parforhold.

Der er afholdt generalforsamling i Region Sjælland og Midtjylland.

30

Ældre med tiltro til eget helbred går mere

AF JOURNALIST BIRGITTE SVENNEVIG

Ny forskning fra University of Pittsburgh i USA bekræfter nu, hvad mange fysioterapeuter vidste i forvejen: At mennesker, der har tillid til eget helbred og balanceevne går mere og længere end mennesker, der opfatter sig selv som svage. Ledende forsker Jaime B. Talkowski, ph.d., fysioterapeut og instruktør ved University of Pittsburgh, stod i spidsen for undersøgelsen, der havde

inkluderet 2.269 ældre amerikanere på min. 65 år og med en gennemsnitsalder på 79,2 år. Målet var at undersøge, i hvor høj grad de ældres egenopfattelse af helbred og balanceevne havde indflydelse på deres gangmønster, og resultatet viste en klar tendens. Egenopfattelsen havde større indflydelse end faktiske og fysiske forhold. Ifølge Jaime B. Talkowski var det en overraskelse, at egenopfattelsen betød mere for de ældre end deres faktiske erfaringer med fald og balanceevne. Han peger på, at undersøgelsen tydeligt demonstrerer, hvor vigtigt det er for fysioterapeuter at spørge til de ældres egenopfattelse af helbred og balanceevne og ikke kun til, hvor ofte de falder og har balanceproblemer.

Undersøgelsen er offentliggjort i tidsskriftet *Physical Therapy*, Vol. 88, No. 12, december 2008, pp. 1474-1481. DOI: 10.2522/ptj.20080036. Du kan læse en længere omtale på [fysio.dk](http://www.fysio.dk)

 <http://www.ptjournal.org/cgi/content/short/88/12/1474>

Terapidag

om skulder og albue
d. 14. -15. maj 2009:
www.skulderalbue.dk

Teamsamarbejdets betydning for rehabiliteringsprocessen

FYSIOTERAPEUTEN/ Det norske Fysioterapeuten fra 1. januar i år har publiceret en artikel skrevet af den danske fysioterapeut Jens Olesen. I artiklen beskriver han teamsamarbejdets betydning for rehabiliteringsprocessen og relaterer dette til den tværvideenskabelige teori og forskning. I artiklen foreslår Jens Olesen at anvende den anerkendende dialog som kommunikationsværktøj for at opnå et konstruktivt og udviklende teamsamarbejde.
Jens Olesen. Teamsamarbejdets betydning for rehabiliteringsprocessen. Fysioterapeuten nr. 1 2009, s. 19-26.

Oplevelse af bevægelse

FORSKNING/ Cand. polyt. Mark Schram Christensen har modtaget en af Lundbeckfondens talentpriser på 75.000 kr. for sin forskning om de processer i hjerne og nerver, der ligger til grund for, hvordan mennesker oplever bevægelser. Formålet med forskningen er at undersøge menneskets bevidste opfattelse af egne bevægelser, og især i hvilket omfang hjernen bruger *forventninger* om bevægelse i sin dannelselse af *oplevelsen* af bevægelse. Mark Schram Christensens forskning finder sted på Institut for Idræt, Panum Institutttet samt MR-afdelingen på Hvidovre Hospital.

Internationalt netværk af fysioterapeuter inden for elterapi

INTERNATIONALT/ En gruppe fysioterapeuter, der forsker inden for elterapi, har etableret et netværk, der søger om optagelse som faggruppe under verdensorganisationen for fysioterapeuter WCPT i løbet af foråret 2009. Bestyrelsen i det nye netværk "International Society for Electro Physical Agents" (ISEPA) blev valgt i forbindelse med det amerikanske fysioterapiforbunds årsmøde i februar 2009. Medlemmerne er: Jan M. Bjordal, Norge, Tim Watson, England, Ethne Nussbaum, Canada, Daid Axter, New Zealand, Meryl Gersh, USA, Andrew Stark, USA, Ah Cheng Goh (president), Japan, Liisa Lakso, Australia, David Selkowitz, USA, Luther Klot, USA, Dominic di Fabio, USA.

Xdont – det mest udbredte system

Den store succes blandt fysioterapeuter skyldes bl.a. systemets modul-opbygning, der kan tilpasses den enkelte klinik. Bl.a. kan tilbydes:

•• Grafisk Journal

Her kan du bl.a. lave markeringer af akupunktur nåle, ultralyd, samt områder med smerte, behandlinger, sår etc. Altsammen utrolig let tilgængeligt!

•• Online Booking

Tilbyd dine patienter muligheden for online booking bl.a. via Internettet.

•• Fitness-modul

Dette nye modul samler utroligt meget i Xdont. Bl.a. automatisk bogføring af fitness-ydelser, mulighed for moms på specifikke hold og online booking af hold.

•• Finæssystem

Xdont har eget indbygget finæssystem med mulighed for 1 eller flere regnskaber, samt selvstændigt regnskab for fitness-afdeling.

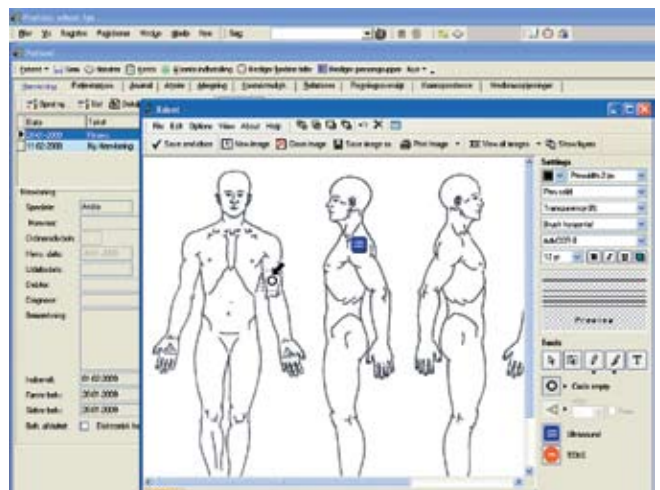
•• NYHED:

Velkomst-terminal

Velkomst-terminalen kan benyttes uden bistand fra personalet. Klienten kan bl.a. selv registrere sin ankomst via sygesikringskort eller ved at trykke på terminalens touch-skærm.

Der er også mulighed for tilmelding/online booking til f.eks. næste spinning-hold.

Velkomst-terminalen er integreret med Fitness-modulet.

Stiftelse af **interessegruppe** for smerte og fysioterapi

FAGFESTIVAL/ Interessegruppen for smerte og fysioterapi, har som formål at fremme kendskabet til og interessen for smerter, herunder diagnostik, behandling og forskning specielt med fokus på den fysioterapeutiske indsats. Interessegruppens formål er at indsamle klinisk relevant viden om smerter samt at formidle viden om smerter og smertemekanismer til fysioterapeuter og personer med smerter. Interesseområdet dækker såvel de maligne smerter som de akutte og kronisk non-maligne smerter. Mød op på Fagfestivalen fredag den 27. marts kl. 12.30 i lokale 24, hvor interessegruppen for smerte og fysioterapi vil blive præsenteret af blandt andre professor Gwendolyn Jull og professor Thomas Graven-Nielsen.

Kombineret **høre- og synsedsættelse**

SYGEPLEJERSKEN/ I to artikler i Sygeplejersken 1/2009 sættes der fokus på ældre, der rammes af det dobbelthandicap, som kombinationen af høre- og synsedsættelse er. I artiklen gøres der rede for, hvilken betydning dobbelthandicappet har for ADL, fald, somatisk sygdom og dødelighed. Kognitive problemer forekommer 2-4 gange hyppigere hos ældre med både høre- og synshandicap og også forekomsten af andre psykiske problemer er markant højere hos den gruppe af ældre. I artiklerne introduceres en spørgeguide, der kan anvendes i forbindelse med de forebyggende hjemmebesøg. Med nogle enkle spørgsmål kan det afsløres, om de ældre har problemer med syn og hørelse.

Du kan læse mere om emnet og downloade spørgeguide på Videnscentret for Døvblindeblevnes hjemmeside

dbcent.dk

Kilde: Bettina U. Møller og Ole E. Mortensen. "Bryd isolationen for ældre med kombineret høre- og synsedsættelse" og "Fokus på dobbelt sansetab ved forebyggende hjemmebesøg".

Evidens for **fysisk aktivitet og sklerose**

REVIEW/ En gruppe danske forskere fra Århus Universitet har i et review samlet den eksisterende viden om effekten af fysisk aktivitet til mennesker med multipel sklerose. Forskerne giver på baggrund af litteraturstudiet anbefalinger vedrørende træning og skitserer behovene for den videre forskning inden for feltet. Der er ifølge de danske læger evidens for at anbefale konditionstræning med lav til moderat intensitet og styrketræning med moderat belastning. Desværre er der stadig kun få studier, og der er derfor behov for yderligere forskning til at styrke evidensniveauet på området.

Dalgas U, Stenager E, Ingemann-Hansen T. Multiple sclerosis and physical exercise: recommendations for the application of resistance-, endurance- and combined training. Mult Scler. 2008 Jan; 14(1):35-38.

Fysioterapeuter må stadig

penetrere

FYSIOTERAPI/ Høringen om bekendtgørelsen og vejledningen om autoriserede sundhedspersoners brug af medhjælp har medført en ophedet diskussion mellem Dansk Sygeplejeråd og Sundhedsstyrelsen. DSR har anført, at de nye regler om operative indgreb ville kræve, at der f.eks. skulle indhentes særlig tilladelse fra lægen for, at sygeplejersken kan tage patientens temperatur. På Danske Fysioterapeuters debatside er der rejst spørgsmål om, hvorvidt fysioterapeuter fremover må udøve f.eks. akupunktur. Faglig chef Karen Langvad har været i kontakt med Sundhedsstyrelsen, der svarer, at der ikke er sket ændringer. "Jeg har spurgt direkte til behandling gennem diverse naturlige kropsåbninger, brug af sug ved lungefysioterapi og behandling med akupunktur, og svaret er det samme. Med hensyn til akupunktur forholder det sig sådan, at akupunktur ikke er en såkaldt forbeholdt virksomhed, hvilket betyder, at alle i princippet må behandle med akupunktur. At vi så har nogen særlige forudsætninger og stiller særlige krav til os selv - det vedrører ikke denne sag", forklarer Karen Langvad. Reglerne om akupunktur følger i øvrigt af den nye autorisationslov fra 2007.

Klar til at blive selvstændig?

Er du klar til noget større - f.eks. som selvstændig fysioterapeut med egen klinik?

1 Nøglefærdig klinik

Overvejer du at etablere egen klinik kan HealthCare Danmark være din fremtidige samarbejdspartner. HealthCare Danmark tilbyder nøglefærdige klinikker i velindrettede lokaler med komplet markedsføringskoncept, herunder annoncering, etablering af egen hjemmeside m.v.

Desuden får du mulighed for at få adgang til HealthCare Danmarks kunder i form af offentlige og private virksomheder samt pensionskunder, som ønsker at få udført sundhedsydelser af høj kvalitet.

2 De første klinikker er allerede åbnet

I løbet af januar/februar 2009 er der allerede indgået aftaler med 15 klinikker i Danmark. Det er HealthCare Danmarks mål, at der inden udgangen af 2010 er etableret 100 klinikker i Danmark.

Klinikkerne oprettes som udgangspunkt udenfor sygesikringen, men allerede etablerede klinikker, såvel indenfor som udenfor sygesikringen, kan indgå partnerskabsaftaler med HealthCare Danmark.

3 Interesseret?

...så kontakt HealthCare Danmark. HealthCare Danmark er det tidligere FysioWork HealthCare, men pr. 1. marts valgte vi nyt navn til virksomheden. Vi leverer medarbejder- og borgerrettede sundheds-løsninger til offentlige og private virksomheder. Vore ydelser anvendes i dag af mere end 80.000 medarbejdere på danske virksomheder.

MØD OS PÅ
FAGMESSEN
D. 26-28 MARTS
STAND NR 58

HEALTHCAREdanmark
– vi gør Danmark **sundere**

Niels Jernes Vej 10 • DK-9220 Aalborg Ø • Tlf. 9635 6136
www.healthcaredanmark.dk • kontakt@healthcaredanmark.dk

Skulder DIAGNOSTIK

Fysioterapeut Mogens Dam har udvalgt en række gængse diagnostiske test for skulderproblemer. Testene er opdelt i forhold til afdækning af smerteudløsende strukturer, instabilitet og muskulær dysfunktion

Mogens Dam er oplægsholder på fagfestivalen d. 26.-28. marts 2009.

→ **Til daglig anvender vi et utal af forskellige test i forbindelse med diagnosticering af skulderproblemer.** De forskellige faggrupper bruger typisk forskellige terminologier, og valget af test kan også variere og afhænge af, hvilket fag, arbejdssted og efter/videreuddannelse man har. I et ortopædkirurgisk orienteret team vil terminologien været præget af et patologifokus, hvorimod indgangsvinklen i et fysioterapeutisk team er dysfunktioner, og dette vil ligeledes have betydning for valg af terminologi.

Ud over at terminologien afspejler den kontekst, man arbejder i, vil også valget af test være styret af dette. Man kan således have forskellige faggrupper, der arbejder med den samme patient, der har vidt forskellig fokus og terminologi. Det siger sig selv, at dette ikke er optimalt for patienten. Grundlæggende bruges dysfunktionstest til at finde interne disponerende faktorer til patologi – altså årsagen til skaden/smerten.

Smerte er et symptom, og det er vigtigt at kende den underliggende patologi for at kunne angive en rimelig prognose. Der er brug for et bredt testbatteri for at afdække patologien, og denne artikel vil gennemgå de mest almindelige skuldertest. Testene vil blive beskrevet så tæt på originalen som muligt. Når test anvendes eller refereres i oversigtsartikler eller i andre studier, optræder de ofte som variationer, der kan indeholde en stor grad af kunstnerisk frihed. Disse variationer risikerer med tiden at blive ophøjet til at være originalen.

Det kan meget vel være, at "kopi-testene" bliver mere anvendelige eller mere valide, men det er vigtigt at beskrive, at den anvendte test afviger fra den oprindelige. Det er ikke let at forholde sig konkret til

hverken test af patologi eller dysfunktion. Det beror dels på, at nogle test ikke er validerede, at andre test er ikke validerede i forhold til om de virkelig afslører patologi, og endelig er de validerede test ikke entydigt validerede. Yderligere er ingen test validerede som endegyldige.

VALG AF TEST OG VALIDERING

Der findes et rigt udvalg af test, der er målrettet til at afdække patologi. Disse test er i stor udstrækning validerede, enten i forhold til MR-skanninger eller artroskopi. Man skulle således mene, at disse test skulle være endegyldige. Desværre kommer validitetsundersøgelser af de enkelte test frem til forskellige resultater. Af samme grund er testene, der præsenteres i denne artikel ikke udtryk for den endegyldige sandhed, selvom de for de flestes vedkommende er validerede. Artiklen beskriver desuden nogle test, der ikke nødvendigvis er validerede, men anvendes hyppigt i klinisk praksis. Hvor det er muligt, er validiteten angivet.

Enkelte test til afdækning af smerte/patologi er validerede i forhold til reproducerbarhed, og intertester- og intratester-validiteten for disse test er således undersøgt. Man ved dog ikke, om testene afdækker de dysfunktioner, der rent faktisk har betydning for udvikling af smerte og patologi. Det antages dog at være tilfældet ifølge de erfaringer, som rutinerede fagpersoner (læger, fysioterapeuter mv.) inden for feltet har.

Test kan deles op i test i forhold til smerte, instabilitet og årsagssammenhæng, det vil sige muskulære dysfunktioner og vil i det følgende blive opdelt således. Alle test beskrives med udgangspunkt i højre skulder. ●

AF: FYSIOTERAPEUT MOGENS DAM
md@bulowsvejfys.dk

FOTO: GEIR HAUURSSON

bulowsvej.fys.dk

SMERTE

01 | Neers test (Neer CS)

Formål: At afdække subacromial impingement.

Patienten siddende eller stående. Undersøger placerer venstre hånd oven på skulderen for at undgå, at skulderåget løftes under testen. Med højre hånd fattes om håndled eller albue. Armen flekteres maksimalt.

Positivt svar er kendt smerte i deltoideusområdet.

Oprindeligt skal testen gentages, efter der er anlagt subacromial lokalanæstesi, men i praksis sker det næsten aldrig. Det skønnes alligevel, at testen er anvendelig.

Testen er ikke strukturspecifik, men indikerer, at noget bliver klemmt under acromion (bursa, roatorcuff, caput longum biceps, undersiden af acromioclaviculærledet).

Sensitivitet: 46-100 %

Specifitet: 31-66 %

02 | Hawkins test (Hawkins RJ)

Formål: At afdække subacromial impingement.

Patienten siddende eller stående. Undersøger placerer venstre hånd oven på skulder for at undgå, at skulderåget løftes under testen. Undersøger fatter omkring albue og flekterer skulderen 90 gr. Herefter indadrotter skulderen. Positivt svar er velkendt smerte i deltoideus-området.

Testen er ligesom Neers test ikke strukturspecifik.

Sensitivitet: 68,7-100 %

Specifitet: 31-68 %

03 | Posterior Superior Impingement (PSI) test

Formål: At afdække PSI, som er en intern impingement, hvor den posteriore profunde del af rotatorcuffen bliver klemmt mellem tuberculum major og kanten af cavitas glenoidale.

Patienten siddende eller rygliggende. Undersøger abducerer skulderen 90 gr. og ekstenderer skulderen. Herefter udadrotter skulderen maksimalt, samtidig med at caput humeri presses posteriort. Positivt svar er patientens kendte smerte posteriort dybt i skulderen.

Denne test er ikke valideret.

Rotatorcuff test

04 | Jobes test - empty can test (Jobe FW)

Formål: At teste for smerte eller nedsat styrke svarende til m. supraspinatus.

Patienten stående eller siddende. Armen eleveret 90 gr. i scapulas plan (scaption) med tommelfinger pegende nedad. Undersøger forsøger nu at presse armen nedad, og patienten forsøger at holde imod. Testen udføres som en breaktest; det vil sige, at der lægges pres, indtil patientens holdeevne overskrides/brydes. Positivt svar er nedsat kraft i forhold til modsat arm eller smerte. Dette indikerer patologi i m. supraspinatus (og måske m. infraspinatus) og forårsager nedsat funktion i rotatorcuffen.

Specificitet på kraftnedsættelse: 43-89,9 %
Specificitet på smerte: 40-89 %

Hvis det diagnostiske kriterium er smerte og nedsat kraft: **sensitivitet:** 55,5-71,2 %

Hvis det diagnostiske kriterium er smerte og nedsat kraft: **specificitet:** 73,9-90,5 %

Hvis det diagnostiske kriterium er smerte eller nedsat kraft: **sensitivitet:** 83,9-98,5 %

Hvis det diagnostiske kriterium er smerte eller nedsat kraft: **specificitet:** 43,3-58,7 %

06 | Pattes test (Patte D)

Formål: At teste mm. infraspinatus og teres minor.

Patienten siddende eller stående med armen 90 gr. abduceret og albueflexion 90 gr. Undersøger understøtter albue med den ene hånd og lægger med den anden hånd på patientens håndled pres på i indadrotationsretning. Positiv test er smerte eller nedsat kraft i forhold til modsat skulder. Positiv test indikerer patologi svarende til mm. infraspinatus og teres minor.

Sensitivitet smerte: 92 %

Specificitet smerte: 30 %

Sensitivitet kraftnedsættelse: 83 %

Specificitet kraftnedsættelse: 61 %

05 | Kellys test full can test (Kelly BT)

Samme test som Jobes test, men patientens tommelfinger skal pege opad i stedet for nedad for at reducere risikoen for falsk positiv test pga. impingement. Ligeledes kan impingementrisikoen reduceres ved at testen udføres med mindre grad af elevation. Denne test involverer i mindre grad end Jobes test infraspinatus.

Hvis det diagnostiske kriterium er smerte og nedsat kraft: **sensitivitet:** 41,6-59,1 %

Hvis det diagnostiske kriterium er smerte og nedsat kraft: **specificitet:** 82,1-90,5 %

Hvis det diagnostiske kriterium er smerte eller nedsat kraft: **sensitivitet:** 73,7-89,4 %

Hvis det diagnostiske kriterium er smerte eller nedsat kraft: **specificitet:** 53,7-68,3 %

07 | External rotation test (Leroux JL)

Formål: At teste for smerte og/eller kraftnedsættelse i m. infraspinatus.

Patienten siddende eller stående med armen ned langs siden. Albuen flekteret 90 gr. med hånden pegende fremad. Undersøger forsøger nu at indadrottere, mens patienten skal holde imod. Positivt svar er nedsat kraft i forhold til modsat arm eller smerte.

Sensitivitet smerte: 54 %

Specificitet smerte: 54 %

Sensitivitet kraftnedsættelse: 84 %

Specificitet kraftnedsættelse: 53 %

08 | Lift off test (Gerber C)

Formål: At teste for nedsat kraft og/eller smerte svarende til m. subscapularis.

Patienten siddende eller stående med den afficerede skulders hånd placeret i lænden. Patienten løfter nu hånden/underarm fri af lænd (bagud). Undersøger presser nu hånden/underarm ind imod lænd. Positivt svar er smerte og/eller nedsat kraft i forhold til modsat arm.

Sensitivitet smerte: 46 %

Specificitet smerte: 69 %

Sensitivitet kraftnedsættelse: 0-79 %

Specificitet kraftnedsættelse: 59-100 %

Lag sign test - Test der indikerer større patologi i rotatorcuffen:

09 | IRLS - intern rotation lag (Hertel R)

Formål: At teste m. subscapularis for større patologi.

Patienten siddende eller stående med den afficerede skulders hånd placeret i lænden. Undersøger løfter nu hånd/underarm maksimalt minus 5 gr. bagud/fri af lænd. Undersøger slipper nu roligt armen, mens patienten forsøger at holde armen

i stillingen. Hvis underarm/hånd falder bare 5 gr., indikerer det større patologi i m. subscapularis. En anden mulig årsag til pos. test er, at der er tale om innervationsproblem (nerveskade).

Sensitivitet: 0-59 %

Specificitet: 61-100 %

10 | ERLS - ekstern rotation lag sign (Hertel R)

Formål: At teste for større patologi svarende til m. supraspinatus/infraspinatus.

Patienten siddende eller stående med albuen flekteret 90 gr. Undersøger understøtter med den ene hånd albuen, og undersøgeren eleverer skulderen 20 grader i scapulas plan. Med den anden fatter undersøger omkring håndled og udadroterer skulderen maksimalt, bortset fra de sidste 5 grader. Undersøger slipper nu roligt patientens arm, og patienten bedes holde stillingen. Hvis elevation eller udadrotation tabes bare 5 grader, indikerer dette, at der er tale om større patologi svarende til m. supraspinatus eller infraspinatus. En anden mulig årsag til positiv test er, at der er tale om innervationsproblem (nerveskade).

Sensitivitet: 45 %

Specifitet: 77 %

11 | Drop sign (Hertel R)

Formål: At undersøge for større patologi svarende til m. infraspinatus.

Patienten siddende eller stående med albuen flekteret 90 gr. Undersøger fatter med den ene hånd under albue og den anden hånd omkring håndled. Undersøger eleverer skulderen 90 gr. i scapulas plan og understøtter albuen her. Med den anden hånd udadroterer undersøgeren skulderen maksimalt, bortset fra de sidste 5 grader. Undersøger slipper herefter roligt håndledet, og patienten skal forsøge at opretholde stillingen. Tabes udadrotationen bare 5 grader, indikerer dette større patologi svarende til m. infraspinatus. En anden mulig årsag til positiv test er, at der er tale om innervationsproblem (nerveskade).

INSTABILITET

12 | Apprehension test (Rowe CR)

Formål: At afsløre skade på de anteriore stabiliserende glenohumerale strukturer.

Patienten rygliggende med skulderen abduceret 90 gr. og albuen flekteret 90 gr. Undersøger fatter omkring underarm med den ene hånd og foretager maksimal udadrotation, samtidig med at skulderen ekstenderes. Undersøgerens anden hånd placeres under caput humeri og skubber/presser caput anteriort. Positivt svar er ubehag/smerte, eller at patienten afværger ved at spænde op i muskulaturen. Positivt svar indikerer skade på de anteriore strukturer i glenohumeralledet. Dette vil være tilfældet efter en anterior glenohumeral luksation eller sublaksation.

Sensitivitet: 53 %

Specifitet: 99 %

13 | Relocation test (Jobe)

Relocation test er en checktest på, om apprehensionstesten er sand positiv.

Foretages som apprehensionstesten. Hvis denne udløser positivt svar, flytter undersøger nu den hånd, der ligger posteriort på caput, til anteriort på caput. Herefter presses caput posteriort. Positivt svar er, at patienten oplever en bedring/lettelse i ubehaget ved apprehensionstesten.

Sensitivitet: 54-87 %

Specificitet: 44-100 %

14 +15 | O'Brien test (active compression test) (O'Brien)

Formål: At afsløre SLAP-læsion (superior labrum anterior posterior).

Patienten stående eller siddende med skulderen eleveret 90°, 15° adduceret med maksimal indadrotation. Denne stilling opnås nemmest ved, at patienten står med håndryggene samlet imod hinanden i 90 gr. fleksion. A: Undersøger presser nedad på armen. B: Dette pres gentages, efter patienten har udaroteret maksimalt.

Positiv test er smerte ved A og bortfald eller reduceret smerte ved B. Smerten skal være lokaliseret dybt i skulder. Positiv test indikerer SLAP-læsion.

Sensitivitet: 47-100 %

Specificitet: 11-99 %

Acromioclaviculærled**14 +15 | O'Brien test (active compression test) (O'Brien)**

Formål: At afdække patologi i acromioclaviculærleddet (AC).

Samme udførelse som ved SLAP-læsion. Smerteangivelsen er nu i toppen af skulderen svarende til AC-leddet i stedet for dybt i skulderen.

Sensitivitet: 16-41 %

Specificitet: 90-95 %

16 | Crossover test (McLaughlin)

Formål: At afdække patologi i acromioclaviculærleddet (AC).

Patienten stående eller siddende. Undersøger står bagved patienten og stabiliserer patientens truncus. Herefter eleveres patientens arm ca. 90 gr. og adduceres maksimalt (horisontal adduktion).

Positivt svar er smerte i toppen af skulderen svarende til AC-leddet.

Positivt svar indikerer patologi i AC-leddet.

Sensitivitet: 77 %

Specificitet: 79 %

17 | Ledlinjeømhed (Walto, Mahajan, Paxinoset al.)

Formål: At afdække patologi i akromioklavikulærleddet (AC).

Patienten siddende eller stående. Undersøger palperer/trykker ned i AC-leddets ledlinje.

Positivt svar er smerte.

Sensitivitet: 96 %

Specifitet: 10 %

MUSKULÆR DYSFUNKTION

Scapula dyskinesi

18 | Scaption (Jensen/Hansen/Welter)

Formål: At afdække scapulær dyskinesi.

Patienten stående. Undersøger står bagved patienten. Patienten eleverer begge arme i scapulas plan (scaption). Undersøger observerer scapula under bevægelsen. Observationen opdeles i tre grader.

- 1: Normal synkronicitet .
- 2: Moderat dyskinesi. Lette fascikulationer i scapulas bevægelse.
- 3: Svær dyskinesi, Scapula winging eller asynkronicitet.

Intertester Kappa-værdi: 0,75

Testen siger dog ikke, om dyskinesi har betydning for patologi.

19 +20 +21 | Kibler test - lateral side test (Kibler B)

Formål: At afdække scapulær dyskinesi. Undersøger står bagved patienten.

1. Patienten står med armene ned langs siden.
2. Patienten står med hænder hvilende på bækkenkant med tommelfingre pegende bagud.
3. Patienten indadroterer maksimalt og abducerer til 90 grader.

Positiv test: Mere end 1,5 cm sideforskel i scapulas placering i anden og tredje position. Vær opmærksom på, at asynkronicitet ved 1. position kan ophæves ved 2. og 3. position.

Sensitivitet: 28-50 %

Specifitet: 27-58 %

Testen siger dog ikke, om dyskinesi har betydning for patologi.

Glenohumeral muskulær dysfunktion

22 | Medial rotation test (Morrissey D)

Formål: at afgøre m. subscapularis' aktivitet i forhold til posterior kapselstramhed.

Patienten rygliggende med 90 gr. abduktion og 90 gr. albuefleksion. Patientens albue understøttes således, at overarmen ligger i scapulas plan. Undersøger palperer processus coracoideus med 3. finger og caput humeri med 2. finger. Patienter indadroterer i skulderleddet, og undersøger registrerer, om processus coracoideus (scapula) trækkes med anteriort, før caput humeri glider anteriort.

Hvis caput humeri glider anteriort, inden scapula trækkes fremad, indikerer det, at der tale om subscapularis-insufficiens. Trækkes scapula anteriort, som det første, inden indadrotation på 60 gr. nås, indikerer det stramhed i den posteriore kapsel/rotatorcuff.

Intertester validitet på scapula anterior vanding: 0,83

Intertester validitet på caput humeri translation: 0,65

Testen siger dog ikke noget om, hvorvidt dysfunktionen har konsekvens for udvikling af patologi.

Bevægelighedstest

23 | GIRD - glenohumeral internal rotation deficit (Sahrmann)

Formål: at afdække manglende indadrotation.

Patienten rygliggende med 90 gr. abduktion og 90 gr. albuefleksion. Patientens albue understøttes således, at overarmen ligger i scapulas plan. Undersøger stabiliserer nu hele skulderen med den ene hånd. Herefter fatter undersøger med den anden hånd omkring patientens underarm, og skulderen indadroteres maksimalt.

Indrotation bør andrage 60-70 grader for ikke at forårsage øget risiko for skulderpatologi (anterior instabilitet og subacromial impingent). Dette er en antagelse, men der findes ingen dokumentation for, at nedsat indadrotation har denne konsekvens.

REFERENCER

Den enkelte test er beskrevet så tæt som muligt på originalen med angivelse af, hvem der først beskrev den.

- Hughes, Taylor and Green. "Most clinical tests cannot accurately diagnose rotatorcuff pathology: a systematic review" *Australian Journal of Physiotherapy* 2008 vol. 54.
- Lars Blønd. "Skulderundersøgelser – et kompendium. www.herlevhospital.dk
- Evidence-based Sports Medicine. MacAley / Best

OPSUMMERING

Ved evaluering af skulderpatienten, gælder det om at vælge de relevante test. Som det fremgår af gennemgangen af de valgte test, er det tvivlsomt, hvor valid en enkelt test er. Konklusionen må således være, at fysioterapeuten vælger at anvende flere test. Resultaterne fra flere test, der undersøger det samme, kan samlet set være med til at øge muligheden for en præcis diagnose.

Fysioterapeuten skal benytte så valide test som muligt, men da der ikke findes validerede test for alle strukturer, og da dysfunktionstestene ikke er validerede i forhold til patologi, vil det også være nødvendigt at benytte ikke validerede test. I takt med at valideringsstudier foreligger, skal de pågældende test vægtes tungere. ●

SKULDERUNDERSØGELSE PÅ NETTET

På Fag og Forskning er publiceret en beskrivelse af de enkelte test og illustrationerne til testen. Her vil det være muligt at klikke sig ind på den ønskede test. Mogens Dams oplæg "Klartest af skulder i forhold til genoptagelse af idræt" på Fagfestivalen optages på video og vil blive publiceret på Fag og Forskning i temasektionen under hofte, knæ, ankler og skulder

 fafo.fysio.dk/temaer

Temastof på Fag og Forskning

En række artikler, links, referenceprogrammer mv. inden for forskellige emner er publiceret på Fag og Forskning under emnefeltet Temaer.

fafo.fysio.dk/temaer

fafo.fysio.dk

Rehabilitering

efter lumbal diskusprolapsoperation

Rehabilitering efter lumbal diskusprolapsoperation
Med udgangspunkt i den foreliggende evidens gives
der i artiklen anbefalinger til den fysioterapeutiske
intervention efter en diskusprolapsoperation

AF: TOM PETERSEN, FYSIOTERAPEUT,
PH.D. OG LARS JENSEN, FYSIOTERAPEUT,
FAGLIG VEJLEDER, RYG- OG
GENOPTRÆNINGSCENTER KØBENHAVN.

fafo.fysio.dk

Fysioterapeuterne Tom Petersen og Lars Jensen har gennemført en systematisk litteraturgennemgang af rehabilitering efter diskusprolapsoperation. I artiklen præsenteres hovedkonklusionerne og anbefalingerne for praksis på baggrund af den foreliggende evidens. Litteraturgennemgangen er publiceret i sin helhed på Fag og Forskning.

STANDARDFORLØB

Lumbal diskusprolapsoperation er et almindeligt kirurgisk indgreb. Københavns Kommunes Sundhedsforvaltning ønskede i 2008 at udarbejde standardforløb for genoptræning efter diskusprolapsoperation og i den forbindelse blev forfatterne af denne artikel anmodet om at gennemgå og vurdere den foreliggende evidens på området. Formålet var således at undersøge dokumentation for effekt af rehabilitering efter lumbal diskusprolapsoperation og på denne måde finde frem til, om der forelå evidens for generelle eller specifikke aktive behandlingsmetoder. Yderligere var formålet at opdatere det foreliggende systematiske Cochrane Collaboration review fra 2003.

METODE OG SØGESTRATEGI

I det foreliggende Cochrane Review fra 2003 er søgningen foretaget i gængse databaser og afsluttet april 2000. Vi har foretaget en opdateret søgning i Cochrane Library, Medline og Pedro fra maj 2000 til december 2007. Vi har begrænset os til kun at søge på randomiserede undersøgelser (RCT), hvorimod Cochrane reviewet også har medtaget observationelle undersøgelser (CT). CT'er er ikke medtaget i vores litteraturgennemgang, da vi fandt et tilstrækkeligt antal RCT'er til at kunne understøtte konklusionerne. Ved at sammenlægge studierne fra Cochrane review 2003 med egen opdateret søgning er resultatet en litteratursøgning, der dækker perioden 1986 – 2007.

RESULTATER

Vi fandt 229 artikler i den selvstændige søgning i perioden 2000-2007. Ved gennemgang af disse blev 14 studier udvalgt.

Der blev fundet endnu et systematisk review omhandlende samme emne og ved at kombinere dette med Cochrane review fra 2003 suppleredes med yderligere 14

studier fra disse reviews. Således indgår 28 studier (selvstændig søgning = 14, eksisterende reviews = 14) i herværende litteraturgennemgang. Enkelte af vurderingerne af originalstudier fra de eksisterende reviews er blot blevet overført, mens de øvrige er blevet gennemlæst igen for bedre at kunne vurdere behandlingen for at få en præcis beskrivelse af denne og for at finde frem til, hvorvidt en eventuel statistisk signifikant forskel var klinisk relevant (defineret som mindst 30 % forskel mellem grupperne).

Kvaliteten af studier er generelt blevet bedre siden Cochrane review 2003, hvorfor resultaterne kan tillægges større vægt.

STÆRK EVIDENS FOR ØVELSESTERAPI

Der er stærk evidens for, at øvelsesterapi har positiv effekt efter lumbal diskusprolapsoperation. Intensiv styrke- og udholdenhedstræning af trunkusmuskulaturen (ryg- og abdominal) med inddragelse af UE og i kombination med (eller forudgået af) dynamisk stabilitetstræning kan anbefales.

Der er tendens til, at flere studier indrager stabilitetstræning i rehabiliteringen efter operation, men generelt kan der på nuværende tidspunkt ikke konkluderes specifikt på de enkelte træningsparametre: Frekvens, intensitet, tid og øvelsesvalg. Således er der behov for, at fremtidige studier er mere detaljerede og beskrivende i forhold til disse parametre.

Træningen bør begyndes 4-6 uger efter operationen, men der er ikke rapporteret risiko ved tidlig gradueret træning, straks efter operation. Der er behov for, at fremtidige studier undersøger dette mere specifikt.

Der er moderat evidens for, at træning baseret på kognitiv tilgang ikke har bedre effekt end pragmatisk fysioterapi, og da omkostningsniveauet er væsentligt højere ved denne form for behandling, kan den ikke anbefales til denne målgruppe.

KLINISKE OVERVEJELSER

Litteraturgennemgangen medfører følgende overvejelser med hensyn til den kliniske praksis: Der er evidens for aktiv rehabilitering i form af øvelser og træning til

patienter opereret for lumbal diskusprolaps. Ved at gennemgå interventionerne i hvert enkelt studie har vi forsøgt at præcisere, hvilke konsekvenser konklusionen har for den kliniske praksis.

Der foreligger ingen evidens for, om træning bør foregå på hold (3 studier) eller individuelt (13 studier), da studierne primært sammenligner forskellige typer af træning.

Indholdet i diverse former for træning i de forskellige studier er meget forskellig; således er styrke- og udholdenhedstræning blandt andet beskrevet som: træning med egen kropsvægt som modstand, træning i maskiner, Medicinsk Træningsterapi eller superviseret MedX (isolerer den enkelte muskel ved træning).

Variationen af øvelsesdosering i studier med bedst effekt af styrke- og udholdenhedstræning, spreder sig fra 10 repetitioner x 5 til 30 repetitioner x 3 pr. træningspas.

Træning af stabilitet foregår ligeledes meget forskelligt fra det ene studie til det andet. Stabilitetstræning foregår både ved lav og ved højere belastning og kaldes både neuromuskulær træning og dynamisk stabilitetstræning.

Variationen af øvelsesdosering i studier med bedst effekt af stabilitetstræning spreder sig fra mange repetitioner ved lav belastning dagligt (neuromuskulær træning, automatisering) til initialt 5 repetitioner x 5 gående mod 15 repetitioner x 3 pr. træningspas à 90 min. ("core stability").

Både styrke- og udholdenhedstræning såvel som stabilitetstræning er ofte blevet suppleret med kredsløbstræning, eventuelt i kombination med mobiliserende øvelser eller strækøvelser.

Der er en klar tendens til, at strukturerede programmer, som er mere eller mindre individuelt tilrettelagt, har en klar fordel i forhold til generelle øvelser og råd (pjeceer/handouts, generelle råd om træning, hjemmeøvelser), hvilket understøtter, at træningen bør varetages af kvalificeret professionelt sundhedspersonale. Det er en svaghed ved studierne, at de generelt ikke vurderer effekten af selve operationen, i hvilket omfang de oprindelige symptomer er aftaget/forsvundet. Erfaringer fra praksis tyder på, at dette ofte har afgørende betydning for det efterfølgende forløb. Det er bl.a. denne status (smerteniveau/udbredelse, funktionsniveau, coping o.a.) efter operationen, som er med til afgøre det endelige behandlingsvalg- og forløb (eksempelvis hold- eller individuelt forløb).

I de seks studier, hvor behandling er begyndt straks efter operation, er der ikke rapporteret risiko ved tidlig gradueret træning. Tilbagefald efter operation er sjælden og kan, i de tilfælde det sker, ikke tilskrives træning eller aktiv behandling, hvorfor det generelt anbefales, at patienten hurtigst muligt vender tilbage til normale aktiviteter, og patienten skal ikke være alt for påpasselig.

Der er stærk evidens for, at øvelsesterapi har positiv effekt.

Vejledning efter kognitive principper er blevet et almindeligt tilbud efter lumbal diskusprolapsoperation. Her tænkes blandt andet på vejledning i at holde sig aktiv, at vende tilbage til normal aktivitet hurtigst muligt, opmærksomhed på "fear avoidance" og individuelt tilrettelagt træning (inklusive neuromuskulær stabilitet, som bl.a. har til hensigt at opnå øget kontrol af bevægelser, men også kan have fokus på håndtering af ens egen situation). At inddrage dette i den fysiske træning kan have sine fordele og kan anbefales som en del af den strukturerede behandling.

Ét højqualitetsstudie har sammenlignet kognitiv behandling (behavioural graded activity) med almindelig behandling og ikke fundet nogen signifikant forskel, hvorfor denne behandling – som enkeltstående tiltag – ikke kan anbefales til diskusprolapsopererede, da den er mere omkostningstung. Således kan anbefalingen af kognitiv behandling til håndtering af kronisk uspecifik

lænderygbesvær ikke umiddelbart overføres til diskusprolapsopererede. En forklaring kan være, at patienter med diskusprolaps i højere grad er afklarede omkring deres tilstand, idet de har en specifik diagnose, samt at de efter en operation har fået betydelig smertereduktion (i nogen tilfælde blevet smertefri), og derved mentalt er på et andet niveau, end hvis der var tale om kronisk besvær og smerter.

ANBEFALINGER

Initialt (straks efter operation) anbefales stabilitetstræning ved lave belastninger eventuelt suppleret med mobilitets- og/eller nervestrækøvelser. Den egentlige behandling bør begynde senest 4-6 uger efter operation. Stabilitetstræningen bør hurtigst muligt intensiveres mod højere belastninger, progredierende til træning af styrke og udholdenhed af trunkusmuskulaturen med inddragelse af UE. Træningen bør udføres 2-3 gange ugentligt med en varighed af mindst 8 uger.

Træningen bør være struktureret, således at individuelle tilpasninger kan udføres ved behov.

På Ryg- og Genoptræningscenter København har vi på denne baggrund revideret vores "Retningslinjer for genoptræning efter lumbal diskusprolapsoperation" (se appendiks 6 på Fag og Forskning), og dette kan ses som et eksempel på klinisk implementering på evidensbaseret grundlag, hvor såvel videnskabelig dokumentation af effekt samt klinikerens praksiserfaringer inddrages. ●

Du kan downloade litteraturgennemgang med bilag på

fafo.fysio.dk/temaer

DELEGERETMØDE I A-KASSEN

DEN 28. MAJ 2009 KL. 10.00 PÅ ROYAL HOTEL, HAMMERICHSGADE 1, KØBENHAVN V.

DSAs delegerede, som udgør a-kassens øverste politiske ledelse, er indkaldt til det ordinære delegeretmøde med denne dagsorden:

1. Velkomst
2. Valg af dirigent
3. Valg af stemmetællere
4. Godkendelse af dagsorden
5. Godkendelse af forretningsorden
6. Aflæggelse af beretning
7. Aflæggelse af regnskab
8. Fastsættelse af administrationsbidrag for 2010
9. Behandling af indkomne forslag
10. Eventuelt

Tilhørere

Alle medlemmer af a-kassen har adgang til at overvære delegeretmødet som tilhører uden tale- og stemmeret. Du kan tilmelde dig ved at sende en mail til dsa@dsa-akasse.dk med oplysning om navn og fødselsdato senest den 14. maj 2009.

Forslag til DSA

Alle medlemmer af a-kassen kan indsende forslag til behandling under dagsordenens punkt 9. Forslagene skal være modtaget i DSA senest den 28. april 2009 kl. 14.00. Forslagsstillere har taleret under behandlingen af det pågældende forslag.

En beskrivelse af det politiske arbejde i DSA findes på www.dsa-akasse.dk

DANSKE SUNDHEDSORGANISATIONERS
ARBEJDSLØSHEDSKASSE

TELEFON 33 15 10 66
www.dsa-akasse.dk

Danske Fysioterapeuter bag projekt i Zambia

STØTTE/ Da Johnny Kuhr i november 2007 fejrede sin 50 års fødselsdag med en reception i sekretariatet i København, stod der kun én ting på ønskesedlen: At gæsterne i stedet for at komme med gaver ville indbetale et beløb til et projekt til støtte for

udviklingen af fysioterapien i Zambia, der er Danske Fysioterapeuters samarbejdspartner i et twinning-projekt etableret af fysioterapeuternes verdensorganisation WCPT. Hovedbestyrelsen besluttede at fordoble det indkomne beløb, og i alt blev det til ca. 10.000 euro. Pengene bruges til et projekt om uddannelse i palliativ behandling.

Behovet for palliativ behandling er voksende på grund af det stigende antal hiv-smittede og aids-ramte i landet, men kun meget få zambianske fysioterapeuter har tilstrækkelig viden om palliativ behandling.

Projektets målsætning er at træne i første omgang fysioterapeuter i palliativ behandling, men i Zambia er der

én fysioterapeut pr. 44.000 indbyggere, og projektets næste fase er derfor, at kendskabet til palliativ behandling og basal fysioterapi via fysioterapeuterne skal udbredes til andet sundheds- og omsorgspersonale.

Projektet går i gang i løbet af foråret, og Johnny Kuhr planlægger at rejse til Zambia i efteråret for at se, hvordan det går med implementeringen.

I Zambia er der ca. 11 millioner mennesker, heraf er 250 fysioterapeuter.
1 million zambianere er smittet med hiv eller aids.

Rekreationsfonden

FRIST/ Diverse legater, sammenlagt under Danske Fysioterapeuters Rekreationsfond, kan nu søges.

Støtte kan ydes til fysioterapeuter, der godtgør eller godtgøres at have behov for rekreation efter sygdom eller overanstrengelse og savner midler til selv at bestride udgifterne til sådan rekreation. Tilskud kan endvidere gives til ældre eller svagelige fysioterapeuter eller fysioterapeuter, som i øvrigt er trængende.

Den samlede årlige renteindtægt på legatsummen uddeles af Rekreationsfondens bestyrelse i portioner efter fundatsens forudsætninger. Ansøgningsskema kan udfyldes på fysio.dk eller kan fås ved henvendelse til sekretariatet (Karin Næsager, lokal 638) og indsendes til: Bestyrelsen for Danske Fysioterapeuters Rekreationsfond, Nørre Voldgade 90, 1358 København K.

Frist for indsendelse af ansøgning er 1. maj 2009.

Brug af standardkontrakter og mærkning af stillingsannoncer

KOLLEGIALT RÅD/ Danske Fysioterapeuter anbefaler, at man bruger "standardkontrakt for udlejning af praksisret", når der indgås aftale mellem ejer og lejer. Kontrakten indeholder bl.a. 6 måneders opsigelsesvarsel fra klinikens side efter udløb af eventuel prøvetid og indeholder ikke konkurrence-/kunderkláusuler. Standardkontrakten er udtryk for en afbalancering af såvel ejers som lejers interesser. Det anbefales desuden, at klinikkerne bruger standardkontrakter for funktionær- og vikarsættelse, da de på samme måde tager hensyn til begge parter rettigheder og pligter.

Danske Fysioterapeuter har nedsat et Kollegialt Råd, der netop har holdt møde. Det er Kollegialt Råds opfattelse, at brug af standardkontrakt i et ejer/lejer/ansættelsesforhold vil være i overensstemmelse med de kollegiale vedtægters bestemmelse om at "klinikkerne skal sørge for ordnede forhold" jf. § 4 stk.1.

Siden 2007 har en klinikejer, der søger lejer/ansatte via annoncer i Fysioterapeuten og på fysio.dk skullet angive, hvorvidt de følger standardkontrakten eller ej. Kollegialt Råd understreger, at annoncerer en klinik med, at den følger standardkontrakten for så efterfølgende at tilbyde vilkår, der er ringere end standardkontraktens ordlyd, er det i strid med de kollegiale vedtægter, og lejeren/ansatte vil kunne indbringe klinikejeren for Kollegialt Råd. På samme måde vil det være i strid med vedtægterne, hvis ejeren helt nægter lejeren en kontrakt. Kollegialt Råd opfordrer medlemmer til at henvende sig til foreningen, hvis de oplever, at de kollegiale vedtægter overtrædes. Disse kan ses på fysio.dk

Ekspløsiv vækst af forskning i fysioterapi

FORSKNING/ PEDro er en ren fysioterapeutisk database, som alle har gratis adgang til. Database indeholder både abstracts fra kliniske undersøgelser og reviews. En gruppe forskere fra Sydney i Australien har set nærmere på indholdet i PEDro database og set på den udvikling, der har været i publiceringen af studier. De har beskrevet deres undersøgelse i en artikel i *Physical Therapy* fra september 2008. De første studier i fysioterapi blev publiceret i 1929, og den første systematiske oversigt blev publiceret i 1975. De første evidens-baserede guidelines er fra 1987. Ud af de 11.500 studier, der er publiceret i

PEDro databasen, er de 6.200 publiceret efter 2000. De australske forskere har blandt andet set på antallet af studier, oversigtsartikler og kliniske guidelines. De fandt, at der i 1970 var ganske få publiceringer, og at der var publiceret lige lidt inden for alle dele af fysioterapi. Forskerne har set nærmere på områderne: muskuloskeletal, hjerte-kar, gerontologi, neurologi, kvinders sundhed, ortopædi, pædiatri, sport og ergonomi. Allerede i 1980'erne var der en markant tilvækst af forskning især inden for det muskuloskeletale område (fordobling) og hjerte-kar-sygdomme. Fra 1980 til i dag er forskningen inden for det muskuloskeletale område i fysioterapi eksploderet og adskiller sig markant fra de andre områder. I 2000 blev der publiceret 2000 artikler inden for det muskuloskeletale område. Til sammenligning blev der publiceret ca. 400 i 1980 og knap 1000 i 1990. Den absolutte bundplacering i PEDro har fysioterapeutisk forskning inden for ergonomi, hvor tilvæksten af studier er nærmest ikke-eksisterende; i 2000 lidt over 100. Det er overraskende, at også idrætsfysioterapi ligger helt i bund. Også børnefysioterapi er underforsynet med evidens og kommer ikke over de 500 publiceringer i 2000. Forskerne fremhæver i artiklen fra *Physical Therapy* nogle af paradokserne i registreringen af publicerede studier. Der er for eksempel markant flere studier, der har undersøgt den fysioterapeutiske intervention i relation til inkontinens (173 publiceringer) sammenlignet med tennisalbue (56 publiceringer). Der er mere

end 1037 publiceringer på behandling af lænd/bækken-problestillinger og 997, der har set på knæ og UE generelt. Forskergruppen har foretaget en gennemgang af samtlige RCT, systematiske oversigter og evidensbaserede retningslinjer inden for fysioterapi. De har søgt i PEDro database og Physiotherapy Evidence Database. Selvom hovedparten af forskningen inden for fysioterapi publiceres i kendte engelsksprogede videnskabelige tidsskrifter, er der også en del, der publiceres på andre originalsprog og i ikke så let tilgængelige tidsskrifter. Kun tre procent af den forskning, der er indekseret i PEDro, har været publiceret i generelle medicinske tidsskrifter som *British Medical Journal*, *England Journal of Medicine*, *Lancet*, *JAMA*, *Annals of Internal Medicine*, *BMJ* og *CMAJ*. Tre procent af artiklerne er publiceret i de store videnskabelige tidsskrifter for fysioterapi: *Physical Therapy*, *Physiotherapy*, *Australian Journal of Physiotherapy*, og *Physiotherapy Canada*. Den bedste mulighed for at få fat i hovedparten af forskningsartiklerne er ifølge de australske forskere at bruge elektroniske databaser som PubMed, Hooked on Evidence og PEDro.

Maier CG, Moseley AM, Sherrington C, Elkins MR, Herbert R. A description of the Trials, Reviews, and Practice Guidelines Indexed in the PEDro Database. Phys Ther 2008;88 (9): 1068-77.

 <http://www.pedro.fhs.usyd.edu.au/>

Søg støtte i Forebyggelsesfonden

STØTTE/ Forebyggelsesfonden giver støtte til projekter, som kan forbedre den forebyggende indsats i virksomheder, på arbejdspladser og hos myndighederne. Fonden har defineret tre hovedformål, som projekterne skal holde sig inden for.

- Forbedring af arbejdsmiljøet og fastholdelse af sygemeldte på arbejdspladsen inden for nedslidningstruede brancher og jobgrupper. Der er afsat 10 mio. kr.
- Rehabilitering af sygemeldte. Der er afsat 45 mio. kr.
- Bidrag til sundhedsfremme på arbejdspladsen. Der er afsat 20 mio. kr.

læs mere: forebyggelsesfonden.dk

Kampagne og stresspolitik

ARBEJDSMILJØ/ Fysioterapien Persillevej arbejder med individuelle behandlinger af voksne fysisk og psykisk udviklingshæmmede borgere i Københavns Kommune. Her har man i fællesskab udarbejdet en stresspolitik, som sikrer, at stress tages i opløbet. Da Fysioterapien Persillevej oplevede, at en kollega gik ned med stress, førte det til en erkendelse af, at stress ikke er eller bør være den enkelte medarbejders problem. Leder af fysioterapien Astrid Buch kontaktede en organisationspsykolog i kommunens arbejdsmiljørådgivning, som kom ud på arbejdspladsen og formidlede viden om håndtering af stress. Besøget blev starten på en fælles proces om udarbejdelse af en stresspolitik. Både ledelse og medarbejdere kom med input, og efter to personalemøder var stresspolitikken godkendt. Alt i alt en relativt kort proces på 14 dage. Stresspolitikken indeholder elementer på flere organisatoriske niveauer:

- **Individniveau:** Der er indført et stressbarometer, som hver medarbejder kan måle sin egen stress ud fra.

- **Gruppeniveau:** Kollegerne må på en omsorgsfuld måde kontakte en medarbejder, der har tegn på stress. En udnævnt 'stressambassadør' kan sætte stress på dagsordenen på vegne af en eller flere medarbejdere.

- **Ledelsesniveau:** Lederen og tillidsrepræsentanten afholder samtaler med stress-sygemeldte medarbejdere. Ved samtalen skal der udfærdiges en konkret plan om tilbagevenden til arbejdspladsen.

- **Organisationsniveau:** Psykisk arbejdsmiljø og stress er et fast punkt på personalemøderne.

Stresspolitikken er et fast element i den årlige gruppeudviklings-samtale og på Fysioterapiens årlige strukturdag.

trivsel.arbejdsmiljoviden.dk/

Dronning Ingrid's forskerpris

PRIS/ Dronning Ingrid's Forskerpris på 100.000 kr., indstiftet af Gigtforeningen, efterlyser egnede kandidater til prisen. Indstillingen skal være Gigtforeningen i hænde senest onsdag d. 1. april 2009. Prisen uddeles på den internationale gigtdag den 12. oktober. Modtageren skal være en forsker med en målrettet profil inden for dansk forskning med perspektiver for mennesker med gigtdag. En forsker, der har ydet en perspektivrig indsats og/eller har opnået resultater, der muliggør mærkbare forbedringer i forhold til forebyggelse og behandling af gigtdag, eller mere generelt skaber bedre muligheder i hverdagen for mennesker med gigtdag. Prisen kan ikke søges. Alle kan nominere kandidater.

Læs mere om prisen på gigtforeningen.dk/forskning

Klinikvurdering og kliniksalg

Fysioterapeut og advokat, der har mange års erfaring med etablering, køb og salg af klinikker samt generationsskifte, tilbyder rådgivning vedrørende vurdering og salg af klinikker.

Vi sikrer:

- optimal juridisk rådgivning ved aftaleindgåelse
- at du opnår den bedste pris
- at tingene foregår professionelt

Kontakt os for et uforpligtende tilbud.

FysioKonsulenterne

Vesterbrogade 95A • 1620 København V
Telefon: 30 24 78 56 • E-mail: info@fysiokonsulenterne.dk

www.fysiokonsulenterne.dk

MODUL VALG

Behandler-moduler:

- Basis (multikalender, journal, regning, kasseklade)
- Edifact/elektronisk kommunikation
- SMS
- Integreret Dankort
- Multi/kædesystem
- Virksomhedsordning
- Booking portal

Træningscenter-moduler:

- Kontrakt og medlemskartotek
- Holdstyringskalender (instruktør/arbejdsplan, lokale-styring, venteliste)
- Betalingsmodul med PBS-træk
- Bookingportal med holdoversigt og venteliste
- Modtagelse/registrering

MULTI-BEHANDLER-SYSTEM: Fra én-mandsklinik til multi-sundhedshus!

FREMTIDENS FYSIOTERAPEUT

Complimenta™

- Virksomhedsordning (sundhedsforsikring)
- Flere klinikker
- Træningscenter
- Sundhedshus (akupunktur, kiropraktor mv.)
- Genoptræning
- Motion på recept

SUPER REFERENCER FOR SMIDIG OG HURTIG INDKØRING:

PRIS KANON: **Alt inklusiv**

BEHANDLER GRUNDSYSTEM

Fast pris pr behandler - max kr 195,-/md (ex moms).

(Grundsystem (*) inkl opkobling, træning, support, back up, vedligehold, linje- og trafikomkostninger - 36 mdr's aftale, 3 betalingsterminer)

UDVIDET SYSTEM

Fast pris pr behandler - max kr 265,-/md (ex moms)

(Grundsystem + virksomhedsordning + bookingportal + genoptræning inkl opstart, træning, support, back up, vedligehold - 36 mdr's aftale, 3 betalingsterminer)

TRÆNINGSCENTER GRUNDSYSTEM

Fast pris kr 6.250,-/år (ex moms)

(Behandler integreret m medlemsstyring, hold (blandet) , træning på henvisning, m.m.)

UDVIDET TRÆNINGSSYSTEM

Fast pris kr 12.500,-/år (ex moms)

(Grundsystem + PBS, holdportal m booking, fremmøde-portal)

**SÆRTILBUD TIL KÆDER
OGSÅ SMS MED FAST PRIS INKL TRAFIK**

* Elektronisk kal, holdstyring, stamkort, journal , EDIFACT, sygesikring, "danmark" , regning, dankort , kassekladde, debitorstyring, indlejrafregning

Skanning giver en 3D-opfattelse af

Det første hold fysioterapeuter har gennemført efteruddannelsen i muskuloskeletal ultralydskanning. Teknologien giver helt nye muligheder for både praktiserende og studerende på grunduddannelsen, siger to af deltagerne

Overlæge Lars Bolvig og fysioterapeuterne Henning Langberg, Michael Harboe, Niels Honoré og Morten Skjoldager er undervisere på efteruddannelsen i muskuloskeletal ultralyd.

AF: FAGLIG REDAKTØR VIBEKE PILMARK
vp@fysio.dk

FOTO: LARS SKAANING/CHILI

januar 2009 afsluttede de første 24 fysioterapeuter Dansk Ultralyddiagnostisk Selskab (DUDS) og Danske Fysioterapeuters efteruddannelse i muskuloskeletal ultralydskanning. Hovedparten af deltagerne kommer fra praksissektoren og to fra professionshøjskolen i København. Formand for DUDS, overlæge Lars Bolvig og overlæge Ole Schifter Rasmussen underviser på kurset sammen med fire fysioterapeuter, der har flere års erfaring med at anvende teknologien i klinisk praksis og i forskning.

Interessen for efteruddannelsesforløbet har været stor. Ved annonceringen af det første forløb var der 52 tilmeldinger men plads til 24. De resterende blev sat på venteliste og får tilbudt et tilsvarende forløb i foråret. Også her er der mange tilmeldte fra praksissektoren, men der er også fysioterapeuter fra sygehuse, kommuner og fra professionshøjskolerne. Ifølge faglig konsulent i Danske Fysioterapeuter Susan Kranker er tilbagemeldingerne fra kursusdeltagerne meget positive og interessen så stor, at der er besluttet at udbyde et nyt forløb allerede i efteråret 2009.

EFTERUDDANNELSEN

Målet med efteruddannelsen er primært at kvalificere deltagerne til at betjene skanningsapparatet og påvise, tolke og beskrive de anatomiske strukturer på skanningerne.

På første modul i uddannelsen gives en introduktion til billeddiagnostik og til skannerne, hvorefter kursisterne går i gang med at studere de anatomiske strukturer i knæ og fod. Kursisterne skal allerede fra første

anatomien

kursusdag identificere specifikke strukturer, og deres skanninger skal godkendes af underviserne. Der er fire gennemgående undervisere til de 24 kursister, og det er ifølge Susan Kranker ikke én for mange. Med fire eller fem workshop med skanninger, der skal godkendes, har underviserne travlt med at hjælpe med både det tekniske og det kliniske.

På andet modul skal kursisterne skanne mere komplicerede led og strukturer i skulderen, albuen og hånden. På tredje og sidste modul skal de skanne hofte og lumbalregionen og blandt andet arbejde med ultralydsvejledt muskelaktivering.

TESTSKANNINGER

Det er et krav fra DUDS, at kursisterne gennemfører og får godkendt 100 testskanninger. Testskanningerne og godkendelsen af dem er dels foregået på de enkelte moduler, mellem modulerne og dels til sidst

i forbindelse med en afsluttende eksamen.

På DUDS og Danske Fysioterapeuters efteruddannelsesforløb i muskuloskeletal ultralydskanning skannes primært ikke-patologisk væv. Vedligeholdelse og træning af det, man har lært, er ifølge Susan Kranker nødvendigt. Det er således også et udtalt ønske fra flere af deltagerne på kurset, at der følges op med nye kurser, hvor der er fokus på kliniske problemstillinger. "Det vil være en fordel at finde sammen i netværk om at supervisere hinanden, og kurser og workshop kan med fordel afholdes af fagfora eller som små lokale kurser", siger Susan Kranker.

Professionshøjskolerne er med til at tage stilling til, hvor mange ECTS-point uddannelsen giver, og Susan Kranker forventer, at det falder på plads i løbet af foråret.

PRAKTISERENDE ER I FULD GANG MED AT SKANNE

Matthias Bach Nielsen var sammen med sin kollega i Nordthy Fysioterapi, Troels Eskerod, heldig at blive optaget på det første efteruddannelsesforløb. Han havde tidligere været med på en introduktionsdag i skanning og blev grebet af de nye muligheder, og det samme blev klinikejeren, der straks var med på at sende Matthias Bach Nielsen og Troels Eskerod af sted på efteruddannelse i ultralydskanning.

"I forbindelse med efteruddannelsen skulle vi gennemføre adskillige testskanninger, og vi valgte derfor med det samme at tage en skanner på prøve på klinikken. Det endte med, at apparatet blev købt", fortæller Matthias Bach Nielsen. Fysioterapeuterne på klinikken har beregnet, at der

**” VI VIL PÅ KLINIKKEN SENDE BREV
TIL ALLE LÆGERNE, SÅ DE BLIVER
OPMÆRKSOMME PÅ,
AT VI TILBYDER ULTRALYDSKANNING
PÅ KLINIKKEN. DET ER VIGTIGT
MED ET GODT TVÆRFAGLIGT
SAMARBEJDE, FOR SOM LARS BOLVIG
SAGDE PÅ KURSET: BESKRIV HVAD I SER,
SÅ KAN LÆGEN STILLE DIAGNOSEN**

Matthias Bach Nielsen,
klinik for fysioterapi, Nordthy

skal fire skanninger til pr. uge i fem år, så er apparaturet afskrevet. Og det kommer de let op på ifølge Matthias Bach Nielsen.

I forbindelse med efteruddannelsen besluttede Matthias Bach Nielsen og Troels Eskerod at bruge to timer om ugen til at skanne hinanden samt patienter med relevante kliniske fund og evaluere skanningerne. Efter den afsluttende eksamen er de begyndt at integrere skanning i deres kliniske praksis.

Troels Eskerod er fysioterapeut for fodboldklubben TFC's 1. divisionshold, og her har han god lejlighed til at øve sig med at skanne muskulære og ledrelaterede problematikker. Matthias Bach Nielsen behandler en del rygpatienter. Han bruger i den forbindelse skanneren som biofeedback.

"Det er vigtigt at tage opfølgende kurser, og vi har talt med de andre kursusedtagere fra regionen om at etablere et netværk", fortæller Matthias Bach Nielsen. Planen er at arrangere fælles kurser og mødedage og supervisere hinanden.

**” MED SKANNINGEN FÅR DE
STUDERENDE EN 3-D OPFATTELSE
AF DEN REGIONALE ANATOMI OG
DE KAN SE, HVORDAN STRUKTURERNE
ARBEJDER UNDER BEVÆGELSE.
DET GIVER ET HELT ANDET BLIK
FOR ANATOMIEN. DEN AHA-OPLEVELSE,
DE STUDERENDE FÅR, NÅR DE
SKANNER, GIVER DEN BEDSTE LÆRING,
MAN KAN FORESTILLE SIG**

Christian Neergaard;
fysioterapeuttuddannelsen i København

Og så skal der samarbejdes med lægerne i lokalområdet, blandt andet i det sundhedshus, hvor Nordthy Klinik for Fysioterapi bor sammen med læger og andre faggrupper. Desuden vil fysioterapeuterne sende breve til lægerne i lokalområdet og fortælle om deres nye tilbud i de lokale aviser.

SKANNING PÅ FYSIOTERAPEUTUDDANNELSEN

Fysioterapeut Christian Neergaard underviser i blandt andet basal fysioterapi og elterapi på fysioterapeutuddannelsen i København. Her har man besluttet at inddrage ultralydskanning i undervisningen, og efter at Christian Neergaard og hans kollega Jannick Marschall har gennemført uddannelsesforløbet, står de nu selv for undervisningen. Ultralydskanninger benyttes, når de studerende skal lære at palpere specifikke strukturer. "Med skanningen får de studerende en 3D-opfattelse af den regionale anatomi, og de kan se, hvordan strukturerne arbejder under bevægelse", siger Christian Neergaard. Og de studerende er ifølge Christian Neergaard begejstrede. Med skanningerne kan de blandt andet se, at en akillessene ikke bare er en sene, men at der er store individuelle forskelle i strukturerne.

"Det giver et helt andet blik for anatomen. Den aha-oplevelse, de studerende får, når de skanner, giver den bedste læring, man kan forestille sig", siger Christian Neergaard. Ved at se de anatomiske strukturer under bevægelse får de studerende ifølge Christian Neergaard en biomekanisk forståelse, som de vil få stor glæde af i klinikken, og det giver dem en indsigt, de får glæde af, når de skal drøfte muskuloskeletale problematikker med lægerne.

I elterapitimerne gives en introduktion til skanning teoretisk og praktisk. Efterfølgende integreres skanning i palpationsundervisningen, i moduler om for eksempel idrætsskader, og når de studerende skal arbejde med selektiv muskelaktivering af bl.a. m. transversus abdominis.

For Christian Neergaard har det været en øjenåbner at begynde at skanne. Ud over at undervise på fysioterapeutuddannelsen behandler han også idrætsudøvere. "Den muskuloskeletale skanning har på mange måder ændret min måde at arbejde med idrætsudøverne på. Nu kan jeg få et retningsanvisende billede af de anatomiske strukturer, der kan give mig indikationer for mine valg i genoptræningen efter skader", siger Christian Neergaard. 🟡

FAKTABOKS OM UDDANNELSEN

Fysioterapeuterne var den første faggruppe i Danmark, der fik en efteruddannelse i ultralydskanning godkendt af det lægelige selskab og med krav om supervision og godkendelse af 100 skanninger. DUDS vil efterfølgende bruge erfaringerne fra den danske efteruddannelse for fysioterapeuter, når der på europæisk plan skal udarbejdes fælles europæiske retningslinjer.

Mobile ultralydsscannere

 SonoSite

TITAN®

S-MSK®

MicroMaxx®

www.ultralydsscanning.nu

Vi ses på fagfestivalen

REJS MED FYSIOTERAPEUTEN

KINAS KONTRASTER

FYSIOTERAPEUTEN ARRANGERER I SAMARBEJDE MED ALBATROS TRAVEL
EN RUNDREJSE I KINA – 10 DAGE MED DANSK REJSELEDER

Overdådig rundrejse i det nye og gamle Kina med besøg på kinesisk behandlingshjem. Vi skal på vandretur på Den Kinesiske Mur og besøge et hospital, hvor vi stifter bekendtskab med de forskellige behandlingsformer som massage, akupunktur og urtemedicin. Fagligt får deltagerne et indblik i dele af det kinesiske sundhedssystem og oplever f.eks. hvordan traditionelle kinesiske behandlingsmetoder i forbindelse med genoptræning kombineres med en moderne vestlig indgangsvinkel. Rejsen giver desuden mulighed for selv at deltage aktivt i den kinesiske morgengymnastik, tai-chi.

Shandong halvøen, sydøst for hovedstaden Beijing, er ukendt for langt de fleste danskere. Og det er i bund og grund en skam, for området byder på nogle af de største kulturelle oplevelser i det store kinesiske rige.

På denne specialtur, der tager sit udgangspunkt i Kejser- og OL-byen Beijing, lægger vi ud med et spændende og alsidigt program i hovedstaden, som står funklende ny og flot efter OL. For alle rejsende er en udflugt til Den Kinesiske Mur en fantastisk oplevelse, og vi krydrer opholdet i Beijing med besøg ved de største turistattraktioner.

Fra Beijing fortsætter vi med det helt nye hurtigtog til hovedstaden i provinsen Shandong. Fra Jinan fortsætter vi med bus til Kinas højeste bjerg, Taishan. Bjerget, der i århundreder har tiltrukket tusindvis af troende, ligger smukt placeret i det bjergrige område syd for Jinan.

Sammen med Taishan er Qufu de to religiøse højborgene i Shandongprovinsen. Qufu, Kongfutses fødeby, er i dag en mindre kinesisk provinsby, hvis hovedattraktion er byens store Tempel og Kongfutses store gravplads.

Efter et par indholdsrige dage fortsætter vi med tog til Shandongs største havneby, Qingdao, smukt placeret ved den kinesiske bugt. Qingdao, der tidligere var tysk koncessionsområde. Vi går på opdagelse i de store fiskemarkeder og har naturligvis også inkluderet et besøg på byens stolthed, det store bryggeri, der producerer Kinas eneste eksportøl, Qingdao Beer.

Dagsprogram

- Dag 1 Afrejse fra Danmark
- Dag 2 Beijing
- Dag 3 Beijing
- Dag 4 Beijing - Jinan - Taian
- Dag 5 Taian - Taishan - Qufu
- Dag 6 Qufu
- Dag 7 Qufu - Qingdao
- Dag 8 Qingdao
- Dag 9 Qingdao - Beijing
- Dag 10 Beijing - København

Afrejse 13. november 2009 **Kr. 12.990,-**
Tillæg for enkeltværelse kr. 1.290,-

Mulighed for tilslutning fra Jylland – ring for nærmere information.

Læs mere på www.albatros-travel.dk/fys

Prisen inkluderer

- Fly København - Beijing t/r med SAS.
- Alle flyskatter og -afgifter.
- Dansk rejseleder og engelsktalende lokalguide.
- Transport, udflugter og entréer jf. program.
- 8 nætter i delt dobbeltværelse.
- Morgenmad dagligt.
- 6 x frokost og 7 x middag.

Albatros
travel

Information og bestilling
booking@albatros-travel.dk
tlf. 36 98 98 98

Oplys venligst
rejsekode LR-FYS

REJS MED HJERTE, HJERNE OG HOLDNING

Sportsskader til flere målgrupper

ANMELDELSE/ *Sportsskader, redigeret af Christian Neergaard og Bente Andersen, Forlag Munksgaard Danmark, ISBN 978 87 628 0494 4, 424 sider. Pris: 398 kr.*

Sportsskader er en bog, der erklærer, at have både sportsudøver og behandlerteam som målgruppe. Man har ønsket at favne hele problematikken omkring sportsaktivitet og sportsskader.

Bogen er delt op i nogle hovedafsnit. Del 1 og 2 omhandler generelle forhold vedr. træning og belastning og kan med fordel læses af alle. Del 3, der omhandler regionsspecifikke skader, har en grundig gennemgang af de fleste skader. Afsnittet er dog noget fattigt på illustrationer, hvorfor der forudsættes en vist anatomisk grundviden. Del 4 omhandler behandling og genoptræning og har stor tyngde. Her gives eksempler på behandling og genoptræning af forskellige skadestyper. Denne del er fint illustreret og har sportsudøveren

som primær målgruppe. Fagpersoner uden speciel idrætsmedicinsk indsigt kan også med fordel læse denne del. Slutteligt er der en række mindre afsnit, hvor doping har en stor plads. Her behandles også træning i forhold til specielle grupper som børn eller personer med forskellige sygdomme. Denne del er velegnet for alle.

At skrive, til mere end én målgruppe i samme værk er en svær kunst. Især når man forsøger at favne hele det sportsmedicinske område i en bog. Resultatet bliver, at dele af bogen med fordel kan læses af alle, mens andre dele primært henvender sig til fagfolk og en tredje del primært har sportsudøveren som målgruppe. Den manglende homogenitet gør ikke bogen dårlig. De enkelte afsnit fremstår fint gennemarbejdede, og alle kan have glæde af forskellige dele af bogen, ligesom bogen kan bruges som opslagsværk. Dog efter de ovenfor beskrevne begrænsninger i forhold til de forskellige målgrupper.

ANMELDT AF: FYSIOTERAPEUT MOGENS DAM

Kedelig indpakning af vigtigt emne

ANMELDELSE/ *Evidensbaseret praksis. Af Kåre Birger Hagen, Robert Herbert, Gro Jamtvedt, Judy Mead. Munksgaard Danmark, ISBN 987 87 628 0834 8, 312 sider. Pris 358 kr.*

Vi ved det godt. Vi skal som fysioterapeuter arbejde evidensbaseret – for vores patienters skyld, og fordi vores samarbejde med Sygesikringen kræver det. Derfor havde jeg set frem til at læse bogen "Evidensbaseret praksis". Men første indtryk var nedslående.

En kaffebrun bog peppet op med et par striber i grøn og orange. Indholdet var heldigvis meget bedre, men hvis man skal have den praktiserende fysioterapeut til at bruge sin sparsomme fritid til at læse en bog om evidensbaseret praksis, bør budskabet gøres mere indbydende og appetitligt.

Bogen er skrevet af fire særdeles kompetente forskere med relation til fysioterapien. Ved evidens forstås "at, man med afsæt i de videnskabelige resultater (...) kan få større klarhed over eller vished for, hvordan man skal behandle den enkelte patient". Bogen giver en grundig indføring i de fem trin, der fører til evidensbaseret praksis:

1. Omformuler informationsbehovet til spørgsmål, der kan besvares.
 2. Lokaliser den bedste evidens, der kan besvare disse spørgsmål.
 3. Vurder evidensen kritisk med hensyn til holdbarhed, virkning og anvendelighed.
 4. Integrer evidensen med klinisk ekspertise og med patientens unikke biologi, værdier og omstændigheder.
 5. Evaluer effektiviteten og virkeevnen under udførelsen af trin 1-4, og søg efter metoder til at forbedre dem næste gang.
- Under læsning af bogen får man således en velskrevet indsigt i,

hvordan evidensbaseret praksis tilvejebringes. Dette er vigtigt for forskeren, som skal udføre den forskning, som leder til evidensbaseret praksis, men også for praktikerne, som ved at stille de rigtige spørgsmål kan påpege områder over for forskerne, hvor der er behov for yderligere forskning/evidens.

For at denne altafgørende dialog mellem forsker og praktiker kan etableres, er det en forudsætning, at parterne taler samme sprog, og i relation til dette udfylder "Evidensbaseret praksis" en vigtig rolle.

Personligt mener jeg, at denne dialog er en af de største udfordringer, som fysioterapien aktuelt står over for i Danmark i disse år, hvor der etableres forskningstiltag over hele landet.

"Evidensbaseret praksis" er krydret med konkrete eksempler på, hvordan de rigtige spørgsmål formuleres, og beskrivelser af, hvilken type forskning der skal anvendes for bedst at besvare spørgsmålene. Min frygt er imidlertid, at til trods for dette, så vil bogen for de fleste praktikerne forekomme tør at tygge sig igennem. Dette er yderst uheldigt, for så faciliteres etableringen af det fælles sprog ikke.

Hvert kapitel indledes med et kort overblik, der giver indtryk af, hvad det enkelte kapitel indeholder, og det er efterfølgende let at dykke ned i hvert enkelt kapitels indhold og læse de dele, som man har ekstra interesse i eller behov for at forstå tilbundsgående. Så til trods for, at "Evidensbaseret praksis" virker tillukket og svær at få hul på, så indeholder den så meget god og betydningsfuld information, at den skal læses af alle fysioterapeutiske forskere, af de fleste undervisere på fysioterapeutskolerne og skimmes af så mange praktikerne som muligt.

ANMELDT AF: FYSIOTERAPEUT, PH.D., DR. MED., HENNING LANGBERG

Smertebehandling

Håndbogen anviser en praktisk tilgang til diagnostik og behandling af forskellige kroniske smertetilstande. I bogen gennemgås forskellige smertemekanismer og -typer, og bogen har et omfattende afsnit om farmakologisk smertebehandling. Den henvender sig primært til læger, medicinstuderende og plejepersonale.

Niels-Henrik Jensen, Per Sjøgren.
Praktisk klinisk smertebehandling.
 Munksgaard Danmark. Kr. 258.
 ISBN 978-87-628-0783-9

Coaching i perspektiv – en grundbog

I bogen beskrives coaching med fokus på tre områder: retning og metoder, refleksioner og forklaringsrammer, og dokumentation og vidnesbyrd. Bogens målgruppe er studerende, der har brug for en lærebog inden for feltet eller virksomheder, der bruger coaching og arbejder på at implementere værktøjer på feltet. En række kendte forskere har bidraget til de forskellige kapitler i bogen.

Kim Gørtz; Anette Prehn (red.).
Coaching i perspektiv – en grundbog.
 Hans Reitzels Forlag. Kr. 399.
 ISBN 978-87-412-5141-7

Ældre og sundhedsfremme og forebyggelse

Bogen viser, hvordan man kan arbejde forebyggende og sundhedsfremmende med ældre borgere. Bogen tager udgangspunkt i et praktisk projekt gennemført af Videncenter for sammenhængende patientforløb og Københavns Kommunes hjemmeplejeenheder.

Jette Vinther Roesen, Jane L. Andersen,
 Bjarne Bruun Jensen, Alex De Vries.
Ældre og sundhedsfremme og forebyggelse.
 www.bod.dk Kr. 99. ISBN 978-87-7691-220-8

Unyttig som en rose

Forfatteren er psykolog og lider selv af skizofreni. I bogen beskriver hun en række oplevelser, der viser, hvor afgørende måden, man inden for psykiatrien ser på patienter og behandling, er for patienters mulighed for at komme sig.

Arnhild Lauveng. *Unyttig som en rose.*
 Akademisk Forlag. Kr. 199.
 ISBN 978-87-500-4102-3

Akupunktur en patienthåndbog

Håndbogen henvender sig til patienter, der ønsker at vide noget om akupunktur og akupunkturbehandling. Bogen gennemgår en række lidelser, som kan afhjælpes af akupunktur. Det drejer sig for eksempel om: tennisalbue, musearm, hovedpine, kvalme, rygsmerter og sportsskader.

Palle Rosted. *Akupunktur
– en patienthåndbog.* Forlaget Klim. Kr. 139.
 ISBN 978-87-7955-591-4

Har din virksomhed brug
for et økonomisk
sundhedstjek?

Vi gi'r et æble
på stand 29A til
Fagfestival 2009

Nielsen & Christensen
 Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Hellere lille og vågen...

SJÆLLAND / "Jeg vil hellere have få deltagere, som er aktive end mange, som er knap så aktive", sagde regionsformand Lise Hansen efter en debat på regionens generalforsamling sidst i januar.

Debatten handlede om, hvordan man kunne få flere til at dukke op til generalforsamlingen. Som et forsøg blev den afholdt i Ringsted, midt i regionen, men uden at det havde effekt på deltagerantallet i forhold til året før, hvor generalforsamlingen blev afholdt på regionskontoret i Slagelse.

Talelysten blandt de 27 fremmødte fejlede dog ikke noget, og der var god gang i debatten efter Lise Hansens gennemgang af de mange store emner, der har præget det forløbne års arbejde i regionsbestyrelsen: Konflikten på det offentlige område, flytningen af ansvaret for vederlagsfri fysioterapi til kommunerne, afholdelse af regional minifagfestival, etablering af netværk, diskussioner vedrørende sundhedsforsikringer, sundhedsordninger, opgaveglidning, uddannelse, udvikling, forskning og så videre og så videre.

Særligt opgaveglidning og behovet for at få flere fysioterapeuter centralt placeret i lederstillinger optog forsamlingen.

Aftenen mandede ud i, at man vedtog at udsende en pressemeddelelse, der blandt andet slår på behovet for at få ansat en praksiskonsulent i regionen, der kan være med til at forbedre kommunikationen mellem sektorerne, medvirke til at sikre mere sammenhængende patient- og genoptræningsforløb og helt konkret igangsætte et projekt om udvidet rygdudredning.

"Vi skal vedblive at sætte disse emner på dagsordenen over for politikerne og påpege at der jo er mangel på praktiserende læger i flere egne af Region Sjælland", udtaler Lise Hansen ifølge pressemeddelelsen. Hun fortsætter: "Her kan fysioterapeuter være med til, at patienterne bliver hurtigere undersøgt, kommer i den rette behandling og derved hurtigere tilbage på arbejdsmarkedet. Det er vigtigt at der er en praksiskonsulent til at starte et sådan projekt op. Der skal mere fokus på dette område, og desværre er Region Sjælland her bagefter de andre regioner".

Bestyrelsens skriftlige beretning samt sammensætningen af den nye bestyrelse kan ses på

 sjaelland.fysio.dk

Aftenen mandede ud i en pressemeddelelse om blandt andet behovet for en praksiskonsulent.

BRUG BLOGGEN

Medlemmer i Region Sjælland opfordres til at bruge bloggen på fysio.dk til regional debat. Det foregår ved, at man sender en mail til sjaelland@fysio.dk, hvis man vil skrive et indlæg og derefter modtager kodeord samt guide til, hvordan indlægget skrives. Der er lagt ud med en pressemeddelelse, der udsendes i anledning af regionsgeneralforsamlingen. "Så kom gerne med kommentarer", lyder opfordringen fra regionsformand Lise Hansen.

 Gå ind på blog.fysio.dk/sjaelland

Politik

med fagligheden i centrum

Regionsformand Tina Frank havde ikke problemer med at fylde den 14 mand store bestyrelse op.

MIDT/ Fagligheden skal være indgangen til det politiske arbejde. Det var den besked, bestyrelsen i Region Midtjylland i forskellige versioner fik af de 64 medlemmer, der deltog i generalforsamlingen i slutningen af februar.

Men selv om beskeden til bestyrelsen lød, at den skal koncentrere sig om aktiviteter, der kan styrke fagligheden, betyder det dog ikke, at aktiviteterne ikke også kan have et politisk sigte, forklarer regionsformand Tina Frank. Hun nævner en temaaften om opgaveglidning og et høringssvar om strukturen på træningsområdet som eksempler på noget, der rammer det, hun kalder krydsfeltet mellem det faglige og det fagpolitiske.

Et andet emne, der optog deltagerne i generalforsamlingen, var netværksdannelse. Regionsbestyrelsen har afsat en pulje til aktiviteter i forbindelse med dannelse af netværk, og pengene er allerede næsten brugt for 2009. Bestyrelsen lovede, at arbejde videre med, hvordan dannelsen af netværk kan understøttes på andre måder end blot økonomisk.

Alle bestyrelsesmedlemmer på valg var villige til genvalg, men der skulle alligevel suppleres op, da bestyrelsen på grund af en lovændring skulle udvides fra 13 til 14 medlemmer. Desuden udtrådte Carsten B. Jensen, der ikke var på valg, af bestyrelsen, fordi han flytter til Sjælland, så den nyvalgte 1. suppleant træder direkte ind i bestyrelsen.

Årsberetningen, de to nye bestyrelsesmedlemmer og alle de gamle kan ses på

 midtjylland.fysio.dk

MØDER & KURSER

REGION HOVEDSTADEN

Møde for selvstændige udenfor overenskomst i regionen

Tid: Tirsdag den 19. maj kl. 17 – 19.

Sted: Scandic Glostrup, Roskildevej 550, Brøndby. *Kom og vær med til at vælge din kontaktperson!*

Der skal vælges en kontaktperson for selvstændige uden overenskomst i hver region.

Kontaktpersonen fungerer som bindeled mellem privatpraktiserende fysioterapeuter udenfor overenskomst med opgaver for det offentlige sundhedsvæsen og øvrige fysioterapeuter indenfor det offentlige sundhedsvæsen. Ligeledes fungerer kontaktpersonen som bindeled i forhold til Danske Fysioterapeuter med hensyn til gensidig information.

Kontaktpersonen og regionsformanden samarbejder vedrørende koordination af interessevaretagelse i regionen.

Kontaktpersonerne deltager på relevant kompetenceudvikling arrangeret af foreningen med henblik på en effektiv varetagelse af opgaverne.

Kontaktpersonerne tildeles et af repræsentantskabet godkendt årligt vederlag.

Selvstændige udenfor overenskomst defineres som selvstændige medlemmer, der er registreret med klinik udenfor overenskomst i Danske Fysioterapeuters medlemsregister.

Program:

17.00: Velkomst

17.15: Fremtidens samarbejdspartnere og nye sundhedsydelser. Oplæg v/ Danske Fysioterapeuter.

18.30: Valg af kontaktperson.

19.00: Middag.

Regionsformændene Tine Nielsen og Lise Hansen deltager i mødet.

Af hensyn til deltagelse ved middagen er det nødvendigt med tilmelding inden d. 12. maj til: gp@fysio.dk

REGION SJÆLLAND

Møde for selvstændige udenfor overenskomst i regionen

Tid: Tirsdag den 19. maj kl. 17 – 19.

Sted: Scandic Glostrup, Roskildevej 550, Brøndby. *Kom og vær med til at vælge din kontaktperson!*

Der skal vælges en kontaktperson for selvstændige uden overenskomst i hver region.

Kontaktpersonen fungerer som bindeled mellem privatpraktiserende fysioterapeuter udenfor overens-

komst med opgaver for det offentlige sundhedsvæsen og øvrige fysioterapeuter indenfor det offentlige sundhedsvæsen. Ligeledes fungerer kontaktpersonen som bindeled i forhold til Danske Fysioterapeuter med hensyn til gensidig information.

Kontaktpersonen og regionsformanden samarbejder vedrørende koordination af interessevaretagelse i regionen.

Kontaktpersonerne deltager på relevant kompetenceudvikling arrangeret af foreningen med henblik på en effektiv varetagelse af opgaverne.

Kontaktpersonerne tildeles et af repræsentantskabet godkendt årligt vederlag.

Selvstændige udenfor overenskomst defineres som selvstændige medlemmer, der er registreret med klinik udenfor overenskomst i Danske Fysioterapeuters medlemsregister.

Program:

17.00: Velkomst

17.15: Fremtidens samarbejdspartnere og nye sundhedsydelser oplæg v/ Danske Fysioterapeuter.

18.30: Valg af kontaktperson.

19.00: Middag.

Regionsformændene Tine Nielsen og Lise Hansen deltager i mødet.

Materiale bedes sendt på e-mail: redaktionen@fysio.dk

Yderligere oplysninger
Jonna Søgaard Harup
Tlf.: 33 41 46 32
e-mail: jsh@fysio.dk

Fysioterapeuten nr. 7/09
udkommer 8. april
deadline 26. marts

Fysioterapeuten nr. 8/09
udkommer 1. maj
deadline 16. april

MØDER & KURSER

Af hensyn til deltagelse ved middagen er det nødvendigt med tilmelding inden d. 12. maj til: gp@fysio.dk

REGION SYDDANMARK

Møde for selvstændige udenfor overenskomst i regionen

Tid: Torsdag den 23. april kl. 17 – 19.

Sted: Munkebjerg Hotel, Munkebjergvej 124, Vejle. *Kom og vær med til at vælge din kontaktperson!*

Der skal vælges en kontaktperson for selvstændige uden overenskomst i hver region:

Kontaktpersonen fungerer som bindeled mellem privatpraktiserende fysioterapeuter udenfor overenskomst med opgaver for det offentlige sundhedsvæsen og øvrige fysioterapeuter indenfor det offentlige sundhedsvæsen. Ligeledes fungerer kontaktpersonen som bindeled i forhold til Danske Fysioterapeuter med hensyn til gensidig information.

Kontaktpersonen og regionsformanden samarbejder vedrørende koordination af interessevaretagelse i regionen.

Kontaktpersonerne deltager på relevant kompetenceudvikling arrangeret af

foreningen med henblik på en effektiv varetagelse af opgaverne.

Kontaktpersonerne tildeles et af repræsentantskabet godkendt årligt vederlag. Selvstændige udenfor overenskomst defineres som selvstændige medlemmer, der er registreret med klinik udenfor overenskomst i Danske Fysioterapeuters medlemsregister.

Program:

17.00: Velkomst

17.15: Fremtidens samarbejdspartnere og nye sundhedsydelser. Oplæg v/ Danske Fysioterapeuter
18.30: Valg af kontaktperson
19.00: Middag.
Regionsformændene Brian Errebo-Jensen, Tina Lambrecht og Tina Frank deltager i mødet.

Af hensyn til deltagelse ved middagen er det nødvendigt med tilmelding inden d. 16. april til: gp@fysio.dk

Fra inspiration til handling

Arrangør: Center for Muskuloskeletal Fysioterapi, regionen og University College Lillebælt.

Tid: Tirsdag den 28. april kl. 14 – 17.

Sted: University College Lillebælt, Odense lok. L2.01, L2.02, L2.03

Workshops:

1. Den kroniske smertepatient
 - Pacing
2. Faglig udvikling
 - Udvalgte kliniske Cx test (baggrund, søgning og evidens, udførsel)
3. Projekt
 - Spørgeskemaer i praksis

Oplægsholdere fra Center for Muskuloskeletal Fysioterapi: Inge Ris, Per Kjær, Eva Hauge, Martin B. Josefsen.
Pris: 500 kr.

Tilmelding: info@cfmf.dk
Oplys ved tilmelding hvilken workshop du ønsker at deltage i.

Husk at opgive Navn, mail og telefonnummer

Tilmeldingsfrist: Onsdag den 1. april.

REGION MIDTJYLLAND

Temadag for kommunale ledere om Mini-MTV

Program:

- Introduktion til MTV og mini-MTV
 - Workshop/gruppearbejde hvor deltagerne skal prøve at lave en mini-MTV
 - Erfaringer med mini-MTV i Danmark
- Regionsformand Tina Frank byder velkommen med et kort oplæg om netværk blandt kommunale ledere.

Målgruppe: Kommunale ledere af trænende ergo- og fysioterapeuter.

Underviser: Lars Ehlers, seniorforsker ved Center for Folkesundhed.

Tid: Onsdag den 1. april kl. 9 – 12.

Sted: Genoptræningsenheden i Skanderborg Kommune.

Pris: Gratis

Tilmelding: mmj@fysio.dk senest fredag den 20. marts

Læs mere på midtjylland.fysio.dk

Møde for selvstændige udenfor overenskomst i regionen

Tid: Torsdag den 23. april kl. 17 – 19.

Sted: Munkebjerg Hotel, Munkebjergvej 124, Vejle. *Kom og vær med til at vælge din kontaktperson!*
Der skal vælges en kontaktperson for selvstændige uden overenskomst i hver region.

Kontaktpersonen fungerer som bindeled mellem privatpraktiserende fysioterapeuter udenfor overenskomst med opgaver for det offentlige sundhedsvæsen og øvrige fysioterapeuter indenfor det offentlige sundhedsvæsen. Ligeledes fungerer kontaktpersonen som bindeled i forhold til Danske Fysioterapeuter med hensyn til gensidig information.

Kontaktpersonen og regionsformanden samarbejder vedrørende koordination af interessevaretagelse i regionen.

Kontaktpersonerne deltager på relevant kompetenceudvikling arrangeret af foreningen med henblik på en effektiv varetagelse af opgaverne.

Kontaktpersonerne tildeles et af repræsentantskabet godkendt årligt vederlag. Selvstændige udenfor overenskomst defineres som selvstændige medlemmer, der er registreret med klinik udenfor overenskomst i Danske Fysioterapeuters medlemsregister.

Program:

17.00: Velkomst

17.15: Fremtidens samarbejdspartnere og nye sundhedsydelser oplæg v/ Danske Fysioterapeuter.
18.30: Valg af kontaktperson.
19.00: Middag.

Regionsformændene Brian Errebo-Jensen, Tina Lambrecht og Tina Frank deltager i mødet.

Af hensyn til deltagelse ved middagen er det nødvendigt med tilmelding inden den 16. april til: gp@fysio.dk

REGION NORDJYLLAND

Møde for selvstændige udenfor overenskomst i regionen

Tid: Torsdag den 23. april kl. 17 - 19.

Sted: Munkebjerg Hotel, Munkebjergvej 124, Vejle. Kom og vær med til at vælge din kontaktperson! Der skal vælges en kontaktperson for selvstændige uden overenskomst i hver region.

Kontaktpersonen fungerer som bindeled mellem privatpraktiserende fysioterapeuter udenfor overenskomst med opgaver for det offentlige sundhedsvæsen og øvrige fysioterapeuter indenfor det offentlige sundhedsvæsen. Ligeledes fungerer kontaktpersonen som bindeled i forhold til Danske Fysioterapeuter med hensyn til gensidig information.

Kontaktpersonen og regionsformanden samarbejder vedrørende koordination af interessevaretagelse i regionen.

Kontaktpersonerne deltager på relevant kompetenceudvikling arrangeret af foreningen med henblik på en effektiv varetægtelse af opgaverne.

Kontaktpersonerne tildeles et af repræsentantskabet godkendt årligt vederlag.

Selvstændige udenfor overenskomst defineres som selvstændige medlemmer, der er registreret med klinik udenfor overenskomst i Danske Fysioterapeuters medlemsregister.

Program:

17.00: Velkomst

17.15: Fremtidens samarbejdspartnere og nye sundhedsydelser oplæg v/ Danske Fysioterapeuter.

18.30: Valg af kontaktperson.

19.00: Middag.

Regionsformændene Brian Errebo-Jensen, Tina Lambrecht og Tina Frank deltager i mødet.

Af hensyn til deltagelse ved middagen er det nødvendigt med tilmelding inden den 16. april til: gp@fysio.dk

FAGGRUPPER/FAGFORA

Fagforum for Psykiatri og Psykosomatik

Generalforsamling og Seminar

Fagforum for psykiatri og psykosomatik indkalder til Generalforsamling.

Tid: Torsdag den 23. april kl. 16.45 til 18.15.

Sted: Århus Universitetsho-

spital Risskov, Skovagervej 2, Risskov.

Dagsorden ifølge vedtægterne som findes på www.psykfys.dk.

Forslag til debat og beslutning skal være bestyrelsen i hænde senest torsdag den 2. april.

I forbindelse med generalforsamling afholdes der FppF Seminar under temaet "Sundhedsfremme og forebyggelse i psykiatrien".

Der vil blandt andet være oplæg ved Lene Nyboe, fysioterapeut, cand.scient.san. om "Metabolisk syndrom - livsstilssygdom ved skizofreni" og oplæg ved Peter Thybo, fysioterapeut, Master i Læreprocesser og Specialist i Sundhedsfremme og Forebyggelse PD alm.pæd. om "Sundhedsfremme i Psykiatrien - om motivation, læring og sundhedsfremme i et salutogenetisk perspektiv". Læs hele programmet på www.psykfys.dk.

Tid og sted: Torsdag den 23. april kl. 11 til fredag den 24. april kl. 14 på Århus Universitetshospital Risskov, Skovagervej 2, Risskov.

Pris: Kr. 1.500 for medl. af FppF, kr. 1.600 for ikke-medl. Prisen inkluderer forplejning og overnatning på vandrehjem. Ønsker man ikke overnatning på vandrehjem er prisen hen-

holdsvis kr. 900,- og kr. 1.000,-.

Indbetaling på reg. 1551 kononr. 000 165 9030.

Tilmelding: Senest den 10. marts til Irene S. Lassen på 7789 3140/3144 eller irenlass@rm.dk

Fagforum for Psykiatri og Psykosomatik

Grundkursus i psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi

FppF udbyder et nyttilrettelagt Grundkursus i psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi.

Kurset tager udgangspunkt i en forståelse af kroppen som sammensat og flertydig; som biologisk organisme, som center for oplevelse og erfaring, og som udtryksfelt. Kurset omfatter teori om kropsforståelse, forholdet mellem teori og fysioterapeutiske arbejdsmåder og praktisk øvelse. Målet med kurset er, at deltagerne får et bredt indblik i, hvad psykiatrisk fysioterapi indebærer, samt bliver i stand til kunne afdække kropslige kompetencer med henblik på at behandle ud

MØDER & KURSER

fra kropsdiagnosticerede behov.

Kurset henvender sig primært til nyansatte indenfor psykiatrien, men også til fysioterapeuter med lyst til og interesse for feltet.

Deltagerantal: Max. 14.

Tid og sted: Tirsdag den 12. maj til og med torsdag den 14. maj på Friluftsgården, Ballevej 31, Beder.

Undervisere: Fysioterapeut med Videreuddannelse i Psykiatrisk og Psykosomatisk Fysioterapi, Mie Frydenlund, CETT Vejle. Overfysioterapeut, specialist i psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi med videreuddannelse i NPMF, Susanne Sternberg, Psykiatrien i Region Nordjylland.

Pris: Pris for medl. ved tilmelding inden den 1. marts: kr. 4500,-.

Ikke-medl. samt medlemmer tilmeldt efter 1. marts: kr. 5500,-.

Indbetaling på reg. 1551 kontonr. 000 165 9030. Læs mere om kurset på www.psykfys.dk under Kurser.

Kontakt: mark_theilmann@yahoo.dk.

Træning af ældre/seniorer med bold og elastikker

Kursus med inspiration til træning af ældre/seniorer med bold og elastikker

Kurset har til formål at give inspiration til den daglige undervisning ved at bruge bolde - både store og små (redondo), samt theraband elastikker.

Øvelserne arbejder udefra EFFEKT træningsprinciperne.

EFFEKT er funktionel muskeltræning, bestående af muskeltræningsøvelser, der udføres langsomt og kontrolleret i samarbejde med vejtrækningen. Belastningen kan bestå udelukkende af kroppens eller legemsdelens egen vægt og dette kursus viser mange øvelser, hvor bolden og / eller elastikker bruges som redskab til enten at øge intensiteten eller assistere bevægelsen. Øvelserne foregår stående, siddende eller liggende. EFFEKT har til formål, rent fysisk, at skabe større kropsbevidsthed, bedre kropsholdning, forbedre balancen og gøre kroppen stærkere, mere udholdende, sundere og velformet.

Program:

15.00 – 15.15: Velkomst og præsentation.

15.15 – 16. 15: Teori – EFFEKT principperne og hvordan kan det bedst bruges til træning af ældre.

16.15 – 17.45: Praktisk EFFEKT med bolde.

17.45 – 18.15: Sandwich pause.

18.15 – 20.30: Gennemgang af alle øvelser demonstreret i timen samt flere.

20.30 – 21.00: Evaluering og afslutning.

Der er muligt at købe redondo bolde, bogen EFFEKT og elastikkerne på dagen til reduceret pris. – for produkt info se www.shapedanmark.dk under webshop.

Sharyn kan tage varerne med så fragten kan spares – bestil gerne inden på: sharyn@shapedanmark.dk

Medbring: Træningsmåtte/ underlag, samt tøj du kan bevæge dig i.

Underviser: Sharyn Dell, personlig træner.

Pris: 300,- kr. for medl. af Geronto-geriatriisk fagforum, 500,- kr. for ikke medl.

Sted: Æblehavens Dagcenter, Æblehaven 74, Roskilde (ring på klokken til højre for døren, hvis der er låst).

Tid: Fredag den 17. april kl. 15 - 21.

Deltagerantal: Max 25.

Tilmelding: På www.gerontofys.dk, husk at

notere kursusnavn "Inspiration til træning med bold/ elastik" samt oplyse dit medlemsnummer i Danske Fysioterapeuter.

Betaling: Skal ske ved indbetaling til bank konto: Sparbank: Reg. nr. 9891 konto nr. 0003125947

Aflysning: I tilfælde af færre end 10 tilmeldte aflyses kurset.

Bindende tilmelding. Tilmeldings/betalings frist: 1. april.

Fagforum for Børnefysioterapi

Børnefysioterapeuter

Temadage for børnefysioterapeuter i PPR eller lignende kommunale stillinger

Tid: Mandag den 4. og tirsdag den 5. maj.

Sted: Vejle vandrehjem.

Pris: 1300,- incl. måltider + overnatning. Der er mulighed for enkeltværelse mod et tillæg på 195,-

Indhold: Finn Bojsen Møller vil med baggrund i barnefodens opbygning komme ind på emner som hypermobilitet, platfod, fodtøj og indlæg.

Funktionel stabilitets-træning ift. optræning af børn med hypermobilitet,

motorisk urolige børn og Kiss Kidd

Margareta Palmgren vil indvie os teoretisk og praktisk i Biyun-metodens Qi gong.

Motorisk usikre børn med udgangspunkt i Helle Østergaards nye bog, som netop er udkommet.

Orientering om nye tiltag i kommunerne.

Gensidig inspiration og udveksling af erfaringer.

Ret til ændringer forbeholdes!

Endeligt program følger

Tilmelding: Senest onsdag den 25. marts. Gerne før! (max. 50 pers.) til Lisa

Brøgger Nørregaard:

lnor@assens.dk

Husk: Deltagers navn og adresse, kommunens navn, kommunens CVR-nr. samt det EAN-nr. regningen skal sendes til.

Yderligere oplysninger:

Helle Storgaard mobil 4031 9072 hesto@assens.dk.

Metteemilia Nørregaard mobil 2936 3080 metno@assens.dk.

Lisa Brøgger Nørregaard mobil 2147 5384 lnor@assens.dk

Faggruppen for Bassinterapi Inspiration til træning i vand

Formål: Faggruppen for bassinterapi holder inspirationsdag. Kom og oplev, hvordan andre tilrettelægger træningen for patienter med skulderproblemer. Hvordan kan Pilates give inspiration til træning i vand? Er løbetræning i vand noget for dig eller for dine patienter? Kom, prøv og vær med i debatten.

Indhold og form

- Patienter med skulderproblemer i vand. v/ fysioterapeuterne Mette Rask og Anne-Sofie Andersen, Frederiksberg Sundhedscenter
- Løbetræning i vand v/ fysioterapeut (oplyses senere)
- Med inspiration fra Pilates v/ fysioterapeut Trine Risum

Kurset forgår i 2 svømmebassiner - et varmtvandsbassin og et undervisningsbassin på 28 grader. Kursisterne veksler mellem at være i vandet eller på bassinkanten.

Målgruppe: Kun fysio-

rapeuter, som er medlem af faggruppen kan deltage.

Praktiske oplysninger:

Tid: Lørdag den 18. april kl. 10 - 16.30.

Sted: Auning Idrætscenter, Sdr. Fælledvej 5 C, Auning.

Pris: kr. 750,-

Undervisere: Faggruppen for Bassinterapi.

Tilmelding senest 27. marts på hjemmesiden www.bassinterapi.dk under Kurser - tilmelding til kurser og temadage.

Yderligere oplysninger:

Anne Downey på tlf. om aftenen: 3860 9565. eller e-mail: anne.downey@mail.tele.dk

Din tilmelding til kurset er bindende efter tilmeldingsfristens udløb.

Faggruppen for Bassinterapi
Generalforsamling 2009

Sted: Auning Idrætscenter, Sdr. Fælledvej 5 C, Auning

Tid: Lørdag den 18. april kl. 10 - 12.

Dagsorden:

1. Valg af ordstyrer
2. Formandens beretning
3. Regnskab
4. Indkomne forslag
5. Valg af bestyrelse og suppleanter

6. Fastsættelse af kontingent

7. Valg af revisor og revisorsuppleant

8. Evt.

På valg er:

Bestyrelsen
Ina Lesager
Anne Downey
Nanna Felsager Jacobsen
Suppleant Lisbeth Heddal Hansen

Forslag skal være bestyrelse i hænde senest d. 1. april. Forslag sendes til formand Trine Risum enten elektronisk på e-mail trifini@mail.dk eller med post til Kjellergårdsvej 1, 3200 Helsingør.

FRAKTIONER

Fractionen af Ridefysioterapi

Indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling

Tid: Lørdag den 25. april kl. 9.30.

Sted: Rudmevej 3, Ringe. På grund af samarbejdsvanskeligheder, har et flertal i bestyrelsen valgt at afholde en ekstraordinær generalforsamling

Dagsorden:

1. De 4 bestyrelsesmedlemmer bliver siddende, det ene medlem afgår.
 2. Det ene bestyrelsesmedlem bliver siddende, de 4 afgår.
- Forslagene afgøres ved stemmeflerhed af de fremmødte.

KONFERENCE

Nordic Shoulder and Elbow Conference 2009

Dansk Selskab for Skulder- og Albuekirurgi holder sammen med det svenske broder/søster selskab et møde om komplikationer til skulder-albue lidelser.

Tid og Sted: 14. - 15. maj i Helsingør.

I samarbejde med fysioterapeuten Peter Rheinländer har vi sammensat en terapidag om rehabilitering af skulder og albue den 14. maj. Fysio- og ergoterapeuter kan deltage i terapeutdagen den 14.5, gallamiddagen om aftenen samt i hovedmødet den 15. maj om rotatorcuff læsioner for en meget favorabel pris.

Yderligere information:
www.skulderalbue.dk

Movement ABC-2: Assessment, interpretation and intervention

Undervisere fra University of Leeds and
York St. John University

Idé og formål:

Det er lykkedes at få professor David Sugden og senior lecturer Carolyn Dunford til Danmark. De er begge to meget involveret i den udvikling og forskning, der er knyttet til den motoriske test Movement ABC-2 og intervention til børn med DCD – developmental coordination disorder. David Sugden er ophavsmanden til checklisten, som er en del af testen.

På kurset tager de udgangspunkt i testen, så derfor forventes det, at deltagerne har anvendelseskendskab til testen – den gamle eller nye version. Formålet med kurset er at give børnefysioterapeuter flere nuancerede redskaber til at tolke testresultater og derudfra planlægge intervention.

Kursets anden dag vil have fokus på "Ecological Intervention" – en miljø- og familiecentreret tilgang, og underviserne vil komme med evidensbaserede eksempler fra praksis og relatere til nogle af de mange forskningsprojekter, der er gennemført.

Vurdering af den nye reviderede test ligger på Danske Fysioterapeuters hjemmeside om måleredskaber www.maaleredskaber.dk. Målgruppen er fysioterapeuter fra alle sektorer, der arbejder med undersøgelse af børn med motoriske vanskeligheder. Ergoterapeuter og psykologer optages i det omfang, der er plads.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Praktiske oplysninger:

Tid: 3. – 4. juni 2009

Sted: Hvidovre Hospital.

Pris: Kr. 3.900,- inkl. forplejning. Eksternat

Tilmelding: Senest 26. marts 2009 på

www.fysio.dk/kurser

Deltagerantal: 40

Undervisere: David Sugden, professor, University of Leeds. Carolyn Dunford, dip COT, MSc, ph.d, York St. John University.

Kursusprog: Kurset foregår på engelsk, men der bliver mulighed for at stille spørgsmål på dansk.

Planlægning: Annette Sandahl Christiansen, specialist i pædiatrisk fysioterapi, Århus. Elisabeth Berents, faglig konsulent, Danske Fysioterapeuter

Forflytning, pædagogik og forebyggende arbejde - trin 2

Idé og formål:

Den enkelte deltager får lejlighed til at overveje og måske justere bevæggrundene for egen praksis. Det er derfor en nødvendig forudsætning, at deltagerne har erhvervet den basale viden om principper for forflytning og pædagogik – f.eks. på et af Danske Fysioterapeuters trin 1 kurser. For at opnå et optimalt udbytte anbefales det, at deltageren har min. ½ års praktisk arbejde med personhåndtering mellem deltagelse i trin 1 og trin 2. Pædagogik, formidling og kommunikation i teori og praksis vil være det overordnede tema. Hvad er det, vi siger? Hvad er det, vi gør? Hvorfor gør vi det? Arbejder vi med udgangspunkt i erfaringsbaseret eller evidensbaseret kundskab?

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Praktiske oplysninger:

Tid: 10. – 12. juni 2009 • Sted: Svendborg Vandrerhjem, internat

Pris: Kr. 5.900. Ergoterapeuter kr. 6.900. Internat (dobbeltværelse)

Målgruppe / deltagerantal: 24 fysioterapeuter og ergoterapeuter som har deltaget i et af Danske Fysioterapeuters trin 1 kurser eller tilsvarende. • Tilmelding: Senest 30. marts 2009 www.fysio.dk/kurser

Skriv venligst, hvornår du har deltaget i "trin 1" eller tilsvarende.

Underviser: Per Halvor Lunde, fysioterapeut, M.ph., Norge

Planlægning: Susan Kranker, faglig konsulent Danske Fysioterapeuter, sk@fysio.dk

Temadag: Rehabilitering af patienter med hoftebrud

- en fysioterapeutisk udfordring

Formål og indhold:

Baggrunden for temadagen er, at et revideret referenceprogram for patienter med hoftebrud er offentliggjort i efteråret 2008. Det reviderede referenceprogram for patienter med hoftebrud bliver præsenteret, der sættes fokus på den fysioterapeutiske del af behandlingen/træningen af patienter med hoftebrud og der vil blive problematiseret over dilemmaet mellem evidensbaserede behandlingsprogrammer og individuel patientbehandling.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Praktiske oplysninger:

Tid: 3. juni 2009

Sted: Syddansk Universitet, Odense

Pris: Kr. 1.700,-

Deltagerantal: 150-200 fysioterapeuter

Tilmelding: Senest 24. marts 2009 på www.fysio.dk/kurser

Undervisere: Morten Tange Kristensen, fysioterapeut, ph.d. studerende, Nina Beyer, fysioterapeut, ph.d. Mette Krintel Petersen, fysioterapeut, cand.scient.san., ph.d.

Planlægning: Susan Kranker, faglig konsulent, Danske Fysioterapeuter, sk@fysio.dk

Ridefysioterapi

Kurset er relevant både for de fysioterapeuter, der har arbejdet med området i mange år, og for kommende ridefysioterapeuter. Fra 2008 er det et krav fra Danske Regioner til nye ridefysioterapeuter om, at deltagelse på dette kursus er en forudsætning for at blive godkendt til at praktisere ridefysioterapi med sygesikringstilskud. Kurset veksler mellem teori og praktisk træning på hesteryg. Teoretisk bliver der lagt særlig vægt på evidens og effektmåling. Kurset er opdelt i 2 moduler, og mellem modul 1 og 2 udarbejdes en teoretisk opgave. Efter kurset skal deltagerne gennemføre 30 timers praktik hos en godkendt ridefysioterapeut og udarbejde den afsluttende opgave. Det samlede kursusforløb er vurderet til 7 ECTS point.

Læs mere på www.fysio.dk

Praktiske oplysninger:

Tid: Modul 1: 19. – 21. juni 2009. Modul 2: 28. – 31. august 2009
Sted: Kolding Vandrerhjem og center for ridefysioterapi Skærgården
Pris: Kr. 18.250 inkl. forplejning, Internat (dobbeltværelse).
Tilmelding: Senest 16. april 2009 på www.fysio.dk/kurser
Deltagerantal: 24 fysioterapeuter
Planlægning: Elisabeth Berents, faglige konsulenter, Danske Fysioterapeuter

SUPERVISION

individuelt og i gruppe

København og Roskilde
nye grupper oprettes
efter behov

Hans Henrik Kleinert tlf. 21 75 66 68 hhk@dipu
www.supervis.dk

Husk næste blad
kommer
den 27. marts

Sæt mål med GAS

Idé og formål:

Goal Attainment Scale (GAS) er et målsætningsredskab, som anvendes af fysioterapeuter i mange sektorer. GAS bruges, når man vil vise, om målene med en given behandling er opnået, og i hvilken grad målene er nået. Oprindeligt blev GAS udviklet inden for psykiatrien, og i dag anvendes GAS også inden for rehabilitering af patienter med senhjerneskader og inden for børnebehandling. Det fremmer behandlingsindsatsen at kunne sætte graduerede mål i samarbejde med klienter/forældre til børn med handicap/andre faggrupper.

GAS er vurderet på projekt måleredskaber og er fundet egnet til at indgå i den fysioterapeutiske praksis, men ikke fundet egnet til at kunne dokumentere effekt af indsatsen.

Formålet med kurset er, at deltagerne lærer at anvende GAS. Kurset er delt i to dele, så deltagerne i den mellemliggende periode kan afprøve GAS på egne patienter. Målgruppen er fysioterapeuter fra alle sektorer, der har brug for at sætte mål for en vejlednings- eller behandlingsindsats. Ergoterapeuter kan deltage, i det omfang der er plads.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Praktiske oplysninger:

Tid: Del 1: 25. – 26. august 2009. Del 2: 28. september 2009
Sted: Skejby Sygehus, Århus • **Pris:** Kr. 4.350. Eksternat
Tilmelding: Senest 8. juni 2009 på www.fysio.dk/kurser
Deltagerantal: 24 fysioterapeuter • **Undervisere:** Sanne Graabeck, Helle Østergaard, Lene Busk Pedersen, Hanne Pallesen
Planlægning: Elisabeth Berents, faglig konsulent, Danske Fysioterapeuter

Vejledning til forældre

Barn med funktionsnedsættelse
– vejledning om træning hjemme

Idé og formål:

Der er vedtaget en ny lov om hjemmetræning af børn med funktionsnedsættelser. Ordningen giver mulighed for, at forældre til børn med funktionsnedsættelser kan være hjemme på fuld tid med deres barn og selv stå for træningen af barnet. Der er dog stadig mulighed for at benytte sig af de eksisterende behandlingstilbud i institutionerne, evt. suppleret med træning hjemme et antal timer ugentlig. Fysioterapeuter, der arbejder med børn, skal være rustede til disse opgaver. Loven giver mulighed for, at de forældre, som selv ønsker at varetage træning af deres barn, kan få økonomisk dækning af tabt arbejdsfortjeneste, udgifter til hjemmetræning og træningsredskaber. Derfor skal de være klædt på til at yde kompetent og relevant træningsvejledning, som skal tilpasses den enkelte families muligheder og vilkår. Målet med kurset er, at deltagerne lærer, hvordan forældre inddrages konstruktivt, systematisk og på en professionel måde, når de påtager sig opgaven at træne deres barn hjemme. Der skal sættes mål for træningen, og resultaterne skal kunne dokumenteres. Målgruppen er fysioterapeuter fra alle sektorer, hvor der arbejdes med børn med funktionsnedsættelser. Ergoterapeuter kan optages i det omfang, der er plads.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Praktiske oplysninger:

Tid: Del 1: 10. – 11. juni 2009. Del 2: 7. september 2009 • **Sted:** Platanhaven, Odense • **Pris:** Kr. 4.350,- Eksternat • **Tilmelding:** Senest 2. april 2009 på www.fysio.dk/kurser • **Deltagerantal:** 24 fysioterapeuter
Planlægning: Elisabeth Berents, faglig konsulent, Danske Fysioterapeuter

ÅR 2009

DEADLINE

Blad nr.	Deadline	Udkommer
7	26. marts	8. april
8	16. april	1. maj
9	30. april	15. maj
10	14. maj	30. maj
11	4. juni	19. juni
12	18. juni	3. juli
13	6. august	21. august
14	20. august	4. september
15	3. september	18. september
16	17. september	2. oktober
17	1. oktober	16. oktober
18	22. oktober	6. november
19	12. november	27. november
20	26. november	11. december
1/10	10. december	8. januar/10

Correction academy

Effektive MET teknikker til column og pelvis

Hypertoniske og kontrakte muskler kan fremkalde fejlstillinger i axiale led (intervertebrallæd og sacroiliacale) samt bevægelseshæmninger, segmentær dysfunktion og smerter. Ved at benytte specifik post-isometrisk udspænding af disse muskler (MET, Muscle energy techniques) kan man normalisere/justere fejlstillinger og bevægelseshæmninger og dermed ophæve segmentær dysfunktion samt lindre smerter. MET er en teknik der er uundværlig når du behandler patienter. MET bliver brugt af læger, fysioterapeuter, kiropraktorer og osteopater verden over. Værdien ved at deltage på kurset er at du får et super effektivt værktøj der kan kombineres med dine andre teknikker, samt en god forudsætning for at træningsterapi bliver mere optimal.

Tid/Sted (2 dags kursus)

Lørdag d. 18.04.09 kl. 9-16.30 og Søndag d. 19.04.09 kl. 9-16.30
Fysioterapeutskolens i Århus

Undervisere:

Anders Bak, osteopat D.O og fysioterapeut

Investerings:

3.600 kr. (prisen er incl. frokost, kaffe/the og kompendium.)

Tilmelding:

Online booking samt mere information om kurser på vores hjemmeside www.correctionacademy.dk (klik på manuelle moduler for fysioterapeuter)

Ved yderligere spørgsmål:

Uffe Stadager, 20 72 23 26

Læs mere om vores kurser på www.correctionacademy.dk

... the original course

4 day intensive course with an official certificate

Eligible groups:

Doctors, Physiotherapists,
Osteopaths, Sports Teachers

Golf Specific Biomechanics

The preventive optimal
biomechanical golf swing
scientifically proven

Functional Anatomy

Preventative-advice-treatment
of golf specific injuries, golfing
with bodily handicaps and golf
after operations

Unique teaching and marketing tools

- 3D animation
- super marketing concept
for your profession

European copyrighted

Course Dates 2009

19th - 22nd	Feb	Edinburgh-Scotland
19th - 22nd	March	London
16th - 19th	April	Stockholm-Sweden
07th - 10nd	May	Copenhagen-Denmark
04th - 07th	June	Glasgow
25th - 28th	June	Dublin
27th - 30th	Aug	Leeds - Owston Hall Doncaster
10th - 13th	Sept	Glasgow,
24th - 27nd	Sept	Copenhagen-Denmark
08th - 11th	Oct	London

The first institute for golfspecific seminars, sportsphysiotherapy and biomechanics

D-48351 Everswinkel · Telgter Str. 32b
Tel.: +49(0)2582-668703 · Fax: +49(0)2582-668702
E-Mail: info@sportmed-prof.co.uk

Course costs:

Participants booking Golf-Physio-Trainer courses in 2009 now
have the opportunity to choose 3 different payment models:

- Payment in full 8 weeks before course start date: Total **799 Euro**
- Payment with deposit of 250 Euros 8 weeks before course start date. Final payment 1 week before course start of 649 Euros: Total **899 Euro**
- Four easy payments of 250 Euros 1st payment 8 weeks before course start. Three further payments in 3 month intervals of 250 Euros: Total **1000 Euro**

Payment with creditcard accepted

Detailed information: www.sportmed-prof.co.uk

MTT Kurser 2009

Marts

Tid: Torsdag d. 19. - Fredag d. 20.

Tema: Geriatrike patienter og friske ældre

Sted: Trænings- og rehabiliteringsenheden Horsens

Tid: Lørdag d. 21. - Søndag d. 22.

Tema: Skulder-, albue- og håndledssmerter

Sted: Århus Genoptræningscenter

Maj

Tid: Fredag d. 01. - Lørdag d. 02

Tema: Hofte, knæ og ankel smerter

Sted: Skagen genoptræningscenter

August

Tid: Torsdag d. 27. - Fredag d. 28

Tema: Geriatrike patienter og friske ældre

Sted: Holbæk Sygehus

Oktober

Tid: Lørdag d. 24. - Søndag d. 25.

Tema: Thorakale og lumbale rygsmerter - iskias

Sted: Fredericia Genoptræningscenter

Pris 2.500 kr. excl. moms pr. kursus

Tilmelding ProTerapi A/S, tlf. 4344 4200 - fax 4694 4236
www.proterapi.dk - pt@proterapi.dk

Italien, Montalcino, Toscana

Maj

Tid: Mandag d. 18. - Fredag d. 22.

Tema: Thorakale og lumbale rygsmerter - isjias

For yderligere information: www.holteninstitute.com,
tom.torstensen@holteninstitute.com

Spanien, San Agustin, Gran Canaria

November

Tid: Mandag d. 23. - Fredag d. 27.

Tema: MTT Nakke

For yderligere information: www.holteninstitute.com,
tom.torstensen@holteninstitute.com

Kunne du tænke dig ...

**... at arbejde som arbejdsmiljørådgiver,
... eller bare øge klinikken indtjening?**

**Kursus med fokus på ergonomisk arbejdsmiljørådgivning
(indenfor alle brancher - ikke kun kontor & administrationsbranchen)**

Ide & formål:

Startskud for dig, der gerne vil arbejde professionelt med arbejdsmiljørådgivning. Kurset tager udgangspunkt i rollen som ergonomisk arbejdsmiljøkonsulent, og klæder dig på, så du lever op til de krav og forventninger Arbejdstilsynet stiller.

Kurset som professionel arbejdsmiljøkonsulent består af flere moduler, der kan tages samlet, eller enkeltvis og uafhængig af hinanden. Kurset er sammensat med det formål, at deltagerne evt. senere hen kan blive autoriserede ergonomiske arbejdsmiljørådgivere og løse ergonomiske problempåbud.

Kursusmodul 1 - Ergonomi (2 dages varighed), afholdes i uge 13.

Kurset indeholder bla. rollen som arbejdsmiljøkonsulent, faglig ergonomisk vurdering af forskellige problemstillinger, lovgivningen, acceptniveauer, løsningsmuligheder, fokus på indtjeningsmuligheder, samt gode råd til at komme i gang.

Kursusmodul 2 - APV & SIO (2 dages varighed), afholdes i uge 17.

Kurset indeholder bla. rollen som arbejdsmiljøkonsulent i en sikkerhedsorganisation, arbejdsmiljøloven og reglerne omkring sikkerhedsorganisationen og Arbejdspladsvurderingen, tilpasset målgruppe, kortlægningsmetoder, acceptniveauer, forskellige APV-modeller, fokus på indtjeningsmuligheder, samt gode råd til at komme i gang.

Praktiske oplysninger:

Deltagerne vil arbejde med gruppeopgaver i forskellige brancher, og der vil blive udleveret materiale, som efterfølgende kan bruges i virksomhederne.

Pris: 4.800,- + moms pr. kursusmodul, inkl. forplejning og kursus materiale. Målgruppen er ergo- og fysioterapeuter. Max. 20 deltagere pr. hold, og efter "først til mølle" princippet.

Tilmeldingsfrist senest 1 uger før kursus start. For yderligere oplysninger, program og tilmelding, send venligst en mail til info@zimtek.dk

ARBEJDSMILJØ

Effektiv led-manipulation til cervikalcolumna og ct-overgangen

Simple og effektive undersøgelser og led-manipulationer til cervikalcolumna og ct-overgangen. Der vil være cases i hold i nakken, neurologiske symptomer i overekstremiteten, skævheder, "pukkel i nakken", hovedpine, svimmelhed, samt kroniske spændinger i nakken. Teknikkerne er meget brugbare og kan bruges med det samme. Kurset er idrætsrelevant og relevant ved behandling af nakkepatienter. På dette kursus vil du som på alle andre kurser hos Correction Academy lære at tænke kroppen som en helhed.

Tid/Sted (1 dags kursus)

Lørdag d. 18.04.09 kl. 9-16.30, Fysioterapeutskolen i Århus eller

Søndag d. 19.04.09 kl. 9-16.30, Fysioterapeutskolen i København (Sigurdsgade 24. KbN)

Undervisere:

Uffe Stadager, osteopat D.O
Jesper Bergstrøm, fysioterapeut, stud. osteopat

Investering:

1.800 kr. (prisen er incl. Frokost, kaffe/the og kompendium.)

Tilmelding:

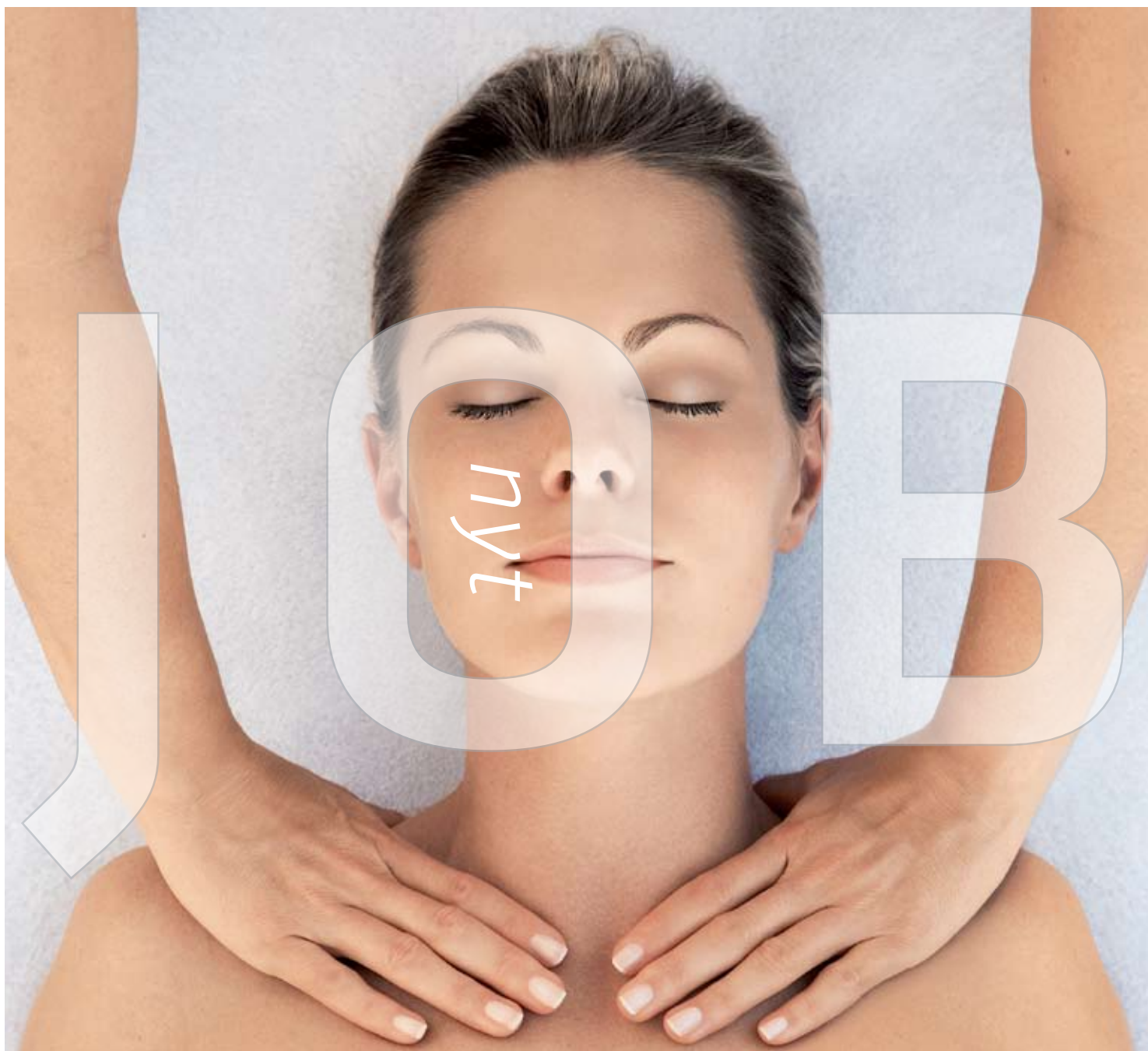
Online booking samt mere information om kurser på vores hjemmeside www.correctionacademy.dk (klik på manuelle moduler for fysioterapeuter)

Ved yderligere spørgsmål:

Uffe Stadager, 20 72 23 26

Læs mere om vores kurser på www.correctionacademy.dk

Nyt job Et medlem af Danske Fysioterapeuter må kun tage ansættelse i en månedslønnet stilling som fysioterapeut såfremt stillingsvilkårene er godkendt af foreningen. Hvis der er indgået overenskomst med foreningen om ansættelsesvilkår, må et medlem ikke tage ansættelse på vilkår, der er dårligere en overenskomsten.

Privat ansættelse Alle, der ansættes mere end 8 timer om ugen skal have kontrakt med aftale om bl.a. løn. Standardkontrakter til praksisområdet rekvireres hos Ditte Aggerholm, 3341 4655. da@fysio.dk. Kontrakter kan downloades på www.fysio.dk/praksis/privat
Amter/kommuner Løntillæg skal forhandles ved ansættelsen. Sig ikke din nuværende stilling op, før du har et tilsagn om lønnen i den nye stilling. Yderligere oplysninger om løn- og ansættelsesvilkår fås hos tillidsrepræsentanten eller på www.fysio.dk

Udlandet Hvis du søger oplysninger om arbejde i udlandet kontakt Henriette L. Sørensen, 3341 4654, hls@fysio.dk

Standardkontrakter Danske Fysioterapeuter anbefaler at "standardkontrakter for udlejning af praksisret" benyttes, når der indgås aftale mellem ejer og lejer. Kontrakten indeholder bl.a. 6 mdr's opsigelsesvarsel fra klinikens side efter udløb af eventuel prøvetid, og kontrakten indeholder ikke konkurrence/kundeklausuler. Danske Fysioterapeuters hovedbestyrelse har besluttet, at det i alle annoncer skal fremgå, hvilket opsigelsesvarsel klinikken har over for lejeren efter eventuel endt prøvetid, ligesom det skal fremgå, om lejeren bindes af en konkurrence/kundeklausul eller ej.

FysioWork Healthcare søger fysioterapeuter i hele Danmark. Aktuelt søger vi fysioterapeuter i Aalborg-området og i trekantsområdet.

Vi tilbyder dig:

- Arbejde på in-house klinikker hos vore kunder, som er både private og offentlige virksomheder
- Timeansættelse, deltid- eller fuldtidsansættelse
- God løn
- Pensionsordning
- Mulighed for konsulentansættelse som selvstændig
- Faglig sparring med kollegaer
- Efteruddannelse

Vi søger en uddannet fysioterapeut med:

- Engagement
- Fleksibilitet
- Interesse for og/eller erfaring med MDT (Mc. Kenzie)
- Lyst til at gennemføre sundhedsprofiler, fysioterapibehandlinger, træning individuelt og på hold samt workshops med forskellige emner
- Gerne egen bil

Vi er altid interesserede i at høre fra fysioterapeuter som har lyst til at høre mere uanset hvor i landet det er!

Du kan læse mere om FysioWork HealthCare på www.fysiowork.dk.

Hvis du har spørgsmål eller har lyst til at høre mere, så er du velkommen til at kontakte Regionschef Vest Marianne Grønbæk, tlf. 41 17 55 81 eller Regionschef Øst Lars Christensen, tlf. 41 17 55 80.

Hvis du har lyst til at sende os en ansøgning med cv samt andre relevante papirer skal du senest den 22. marts 2009, sende den til:

info@fysiowork.dk eller

FysioWork HealthCare, Niels Jernes vej 10, 9220 Aalborg Ø

Klinik for Fysioterapi Træning & Akupunktur Nørre Snede

Indlejer på provision

Nye muligheder, står åbne for dig som ønsker at prøve en ny arbejdsplads med stor indflydelse på egen hverdag. En meget alsidigt sammensat uge med ½-1 dags udebehandling, holdtræning og individuel behandling. Vores klientel er meget bredt sammensat og giver plads til faglige udfordringer. Fokuspunkter på klinikken: Faglig udvikling, godt arbejdsmiljø, engagement, gensidig respekt og en udadvendt personlighed. Fysioterapeut med kendskab til MDT, mobiliseringsteknikker samt træning foretrækkes, men er ikke afgørende, hvis vi finder den rette person. Vi er et team af 5 fysioterapeuter og 1 fuldtids sekretær, som kan tilbyde dig et godt arbejdsmiljø og en humoristisk indfaldsvinkel til hverdagen. Klinikken er på 200 m², 9 behandlingsrum, 110 m² træning med udstyr og 75 m² åben træningssal.

Stillingen er som udgangspunkt et barselvikariat på 30 timer/uge med seneste opstart 1/6 2009, varighed 9 måneder, med mulighed for videre samarbejde. Sommerferie kan arrangeres. Har du mulighed for opstart før ovennævnte dato, har vi aktuelt et behov for 15-20 timers ugentligt arbejde, som kan påbegyndes efter aftale.

Skriftlig ansøgning til:

Klinik for Fysioterapi, Træning & Akupunktur
Engholmvej 9, 8766 Nørre Snede, Tlf. 75 77 01 61

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

Vikar for fysioterapeut i dynamisk team

Vi søger fysioterapeut med brede kompetencer, f.eks.: McKenzie, MTT, boldtræning, træning i almindelighed mm. Foruden alment klinisk arbejde med individuel behandling, samt træning i eget træningscenter under og udenfor sygesikringsregi, arbejder vi med sundhedsfremmeprojekter til virksomheder. Desuden er vi en del af kommunens genoptræningstilbud til ortopædkirurgiske patienter. Vi er 6 fysioterapeuter, som glæder os til at dele vores varierende arbejdsopgaver med dig. Funktionæransættelse på ydernummerkapacitet under 30 timer. Du skal påregne 2 arbejdsdage der slutter ca. kl. 18.00.

Varighed: Tiltrædelse snarest muligt og frem til 31.12.2009.

Ansøgning sendes til:

Benefit Fysioterapien Biesgade, H.I.Biesgade 6, 9500 Hobro.
Se klinikken på www.benefit-hobro.dk

LOLLAND FYSIOTERAPI

Fysioterapeut søges

Er du en dynamisk og initiativrig fysioterapeut, der kunne tænke sig at arbejde på privat klinik på eget ydernummer o/30 timer ugentlig med regressiv klinikleje, har vi en fast stilling ledig til besættelse snarest.

Du vil indgå i et team på 4 - 5 fysioterapeuter i en moderne og visionær klinik, hvor personlige og faglige kompetencer, kvalitet og servicen er omdrejningspunkterne i relation til vores klienter. Vi har eget træningscenter, lægger hus til bl.a. bandagister og Falck Healthcare's sundhedscenter på Vestlolland og har satellit i Rødby.

Ønskes yderligere oplysninger kontakt venligst:

Henrik Ardén Petersen, 2089 7075 eller Jim Olsen-Kludt 5182 1411
Lolland Fysioterapi, Jernbanegade 2, 4900 Nakskov, tlf. 5492 1411,
mail: fysio-net@fysio-net.dk

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

Værløse Fysioterapi

Barselsvikar

Værløse Fysioterapi søger en barselsvikar fra 1. maj 2009 (varighed 1 år) til eget ydernummer u. 30 t/uge. Der vil være mulighed for at arbejde mere. Stillingen er som lejer på provisions basis.

Vi er fire engagerede og smilende fysioterapeuter, som arbejder i en moderne og velindrettet klinik med bl.a. lukkede behandlingsrum, moderne træningsfaciliteter (se på klinikens hjemmeside), egen PC, internet adgang, telefon og e-mail. Din dag er varieret med bl.a. individuel behandling og træning og holdtræning. Endvidere har vi et tæt samarbejde med klinikfællesskabets reumatologer.

Vi har et bredt arbejdsområde og specialiserer os løbende indenfor bl.a. idrætsfysioterapi, genoptræning, MDT, MT og forventer derfor et højt fagligt engagement og interesse for videreuddannelse.

Endvidere skal du have meget gode almene EDB-kundskaber (klinikken bruger bl.a. Xdont), en professionel og serviceminded indstilling, samt organisatorisk overblik. Vi forhandler diverse produkter, hvilket også giver dig mulighed for at øge omsætningen for dig selv.

Start 1. maj 2009 (eller efter aftale).

Du kan læse om klinikken på www.juen.dk

Skriftlig ansøgning sendes til e-mail: juen@mail.dk eller

Værløse Fysioterapi, att. Barbara Juen, Bymidten 11, 1., 3500 Værløse

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

KILDEN TIL ET
MENINGSFULDT JOB

ROSKILDE
KOMMUNE

Roskilde kommune, Træningsafsnittet Har lyst til at arbejde i en kommune – så har vi brug for dig!

Vi er en stor gruppe af terapeuter, og da kollegaer sommetider søger nye udfordringer eller går på orlov, så kan vi lige nu tilbyde følgende:

- 2 vikariater - for kollegaer som går på barselsorlov
- 1 tidsbegrænset stilling på et år – fordi vi har fået rigtig meget træning
- 1 fast stilling – for en kollega der har søgt nye veje

Vi varetager træning og genoptræning i henhold til sundheds- og serviceloven for borgere i Roskilde Kommune. Vi er inddelt i distrikter, og træningen foregår på lokal- og plejecenter og i borgerens eget hjem.

I de distrikter, hvor der er ledige stillinger arbejdes der primært indenfor reumatologi, ortopædkirurgi, geriatri, neurologi og i bassin. Der arbejdes både individuelt med borgeren samt med holdtræning.

Den faste stilling er i vores område Midt - Roskilde by og de andre 3 stillinger i vores nordlige distrikt.

Du får mulighed for

- at være med til at indgå i vores udvikling af specialekendskab og -kundskab
- at være med i et stort netværk af sparringspartnere
- at præge det faglige indhold på træningsydelse
- at få maksimal indflydelse på din arbejdstid som selvtilrettelæggende terapeut
- at være part i en gruppe af ambitiøse, omsorgsfulde og positive kolleger
- at få del i det fokus på sundhedsfremme og forebyggelse, som er på vej i forvaltningen.
- at være kreativ og opfindsom mht. kontor- og træningsplads, da vi sagtens kan bruge mere end vi har.
- at der kan blive en fast stilling (hvis du sidder i et vikariat), da vi er ca. 40 ergo- og fysioterapeuter i kommunen, hvor der hele tiden sker noget nyt - barsler, nye opgaver osv.

Vi forventer, at du:

- kan samarbejde med målsætninger, sammen med borgeren
- kan prioritere egne opgaver og have overblik
- kan tåle at have travlt i perioder - at der er mange opgaver
- ser en udfordring i at arbejde med ældre mennesker
- har kendskab til bassintræning
- deltager aktivt i den faglige udvikling
- kan arbejde
 - selvstændigt,
 - i arbejdsgrupper med kollegaer
 - tværfagligt.

Timetal for stillingerne er som udgangspunkt 32 til 37 timer, men skriv i din ansøgning, hvilket timetal der passer dig bedst.

Stillingerne er til besættelse fra 1. april 2009 eller snarest muligt. Vi kan stille cykler, men ikke bil til rådighed.

Lønnen gives efter overenskomsten og i følge "Ny Løn".

Er du interesseret?

Så er du meget velkommen til at kontakte fysioterapeut Lisbeth Hedal Hansen på telefon 4631 6032 eller daglig leder i træningsafsnittet Bente Zerlang på telefon 4631 7736.

Vi glæder os til at modtage din ansøgning. Send den gerne på mail til bentez@roskilde.dk eller til:

Bente Zerlang
Træningsafsnittet
Domsognets Ældrecenter
Kong Valdemarsvej 79
4000 Roskilde

Ansøgningsfrist

Mandag den 19. marts kl. 12.00.

Samtaler forventes afholdt uge 13.

Roskilde Kommune har et højt serviceniveau, hvor godt 7.600 medarbejdere servicerer 81.000 borgere. Vi er en arbejdsplads med et godt socialt miljø og mange udviklingsopgaver. Vi arbejder fortsat på at udvikle kommunen som en attraktiv arbejdsplads. Vi opfordrer alle interesserede uanset alder, køn, religion eller etnisk tilhørsforhold til at søge.

www.roskilde.dk/meningsfuldtjob

KILDEN TIL ET
MENINGSFULDT JOB

ROSKILDE
KOMMUNE

Erfaren børnefysioterapeut søges til fast stilling 20 timer pr. uge

Børnehaven Bjerget er en specialbørnehave for 19 børn i alderen 0-7 år med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne.

Børnene er fordelt på 3 grupper, den ene gruppe modtager børn med autisme eller beslægtede udviklingsforstyrrelser, de andre 2 grupper modtager børn med fysiske og psykiske handicap.

Børnehaven Bjerget søger en fysioterapeut, der har erfaring med børneområdet. Det vil være en fordel, hvis du har arbejdet med SI-problematikker og spisevanskeligheder.

Dine arbejdsopgaver vil primært være undersøgelse og behandling af børn på tværs af de 3 grupper.

Vi lægger vægt på at du kan arbejde selvstændigt, at du har lyst til at udvikle de nuværende tilbud til børnene, og vil være med til at finde på nye aktiviteter.

Foruden den individuelle træning, kommer du også til at arbejde med forskellige hold aktiviteter.

Du vil indgå i et tæt tværfagligt samarbejde med Bjergets fysioterapeut, ergoterapeut, pædagoger, forældre og eksterne samarbejdspartnere bl.a. talepædagoger.

Arbejdstiden ligger mellem 8.00 og 15.00, med de 20 timer fordelt på 3-4 dage om ugen. Der vil være aftenmøder ca. 8 gange pr år.

Stillingen ønskes besat 1. april eller snarest derefter.

Løn og ansættelsesforhold, i henhold til overenskomsten og Ny Løn.

Yderlig information

om stillingen, kontakt fysioterapeut Helle Madsen eller ergoterapeut Helle Mogensen på telefon 46 34 71 19.

Ansøgningsfrist

Mandag den 23. marts 2009 kl. 12.00. Ansættelsessamtaler forventes afholdt d. 25. eller 26. marts 2009.

Hvis ovenstående har din interesse, så send din ansøgning, med relevante udtalelser og uddannelses dokumenter til:

Specialbørnehaven Bjerget
Lysalléen 33, Trekroner
4000 Roskilde

Eller pr mail til: Bjerget@roskilde.dk

www.roskilde.dk/meningsfuldtjob

Klinik sælges

Klinik sælges evt. anpart
Henvendelse efter kl. 18
på tlf.nr.: 5180 1616

Fysioterapien.dk

Vi udvider vores afdeling Ballerup, og laver den til en moderne klinik med lukkede behandlerrum og træningscenter. Vi har derfor et vikariat på min. 30 timer om ugen ledigt fra den 1.4 og 12 måneder frem. Vikariatet er med ydernummer. For den rette er der mulighed for at præge den nye klinik, og for fortsat ansættelse. Du skal helst være fleksibel med arbejdstider, og ansøgere med erfaring indenfor træningsterapi, pilates, Mckenzie & akupunktur vil blive foretrukket. Du skal også have lyst til holdtræning i såvel bassin som i vor nye træningscenter (vi sørger for oplæring). Til gengæld tilbyder vi en varieret arbejdsdag i et udfordrende & spændende miljø. 3 måneders vikariat ledigt fra 1/6 - 1/9-09. Jobbeskrivelse som ovenstående. Evt. mulighed for forlængelse. Hvis du har let til smil, og kan nikke genkendende til ovenstående, send venligst kort mail til:

Klinikejer Lars Eberhardt på fysioterapien@hotmail.com
Mærk din ansøgning "vikariat 3 mdr. / 12 mdr"

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

Herlev Fysioterapi og Træningsklinik

Vi søger snarest muligt en dygtig fysioterapeut til ½-års-vikariat på min. 25 timer/uge evt. med mulighed for forlængelse. Vikariatet indeholder udover individuel behandling, holdtræning og hjemmebehandling. Vi forventer du er selvstændig, fleksibel, har service-gen og let til smil. Dine samarbejdspartnere er 7 fagligt engagerede og kanon-sjove fysioterapeuter i et travlt, glad og dynamisk hus. Lukkede behandlingsrum og 120 m2 trænings-afdeling.

Send en skriftlig ansøgning m. CV til:

Herlev Fysioterapi & Træningsklinik, Herlev Bygade 41, 2730 Herlev
Yderligere information på 44 94 30 30 (Anni ell. Tom).
Mail: herlev-fysioterapi@os.dk

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

Deadline for annoncer
til *Fysioterapeuten*
nr. 7 er den 26. marts

Proa

PROACTIVE LIFE

Spændende nyheder
og gode tilbud

 Thera-Band

 TOGU

 GYMSTICK[™]
Simply effective

FLOWin

 A+ vitality

 BOSU[®]

Mød os på
Fagfestivalen 2009

Udgiveradresseret Maskinel Magasinpost
AL Henvendelse TIL:

Danske Fysioterapeuter,
Nørre Voldgade 90, 1358 København K.
Tlf.: 33 41 46 20